

MARTTI LUTHER

Jumalan ajalliset ja iankaikkiset lupaukset

Niinpä tämä kertomus [Aabrahamille annettu lupaus pojasta] tarjoakin meille vertauksen ylösnousemuksesta, jos kerran on niin, että kuolleesta kohdusta ei synny vain jälkeläistä, vaan miehenalku, joka pannaan monien kansojen, monien kuningasten ja kansojen isäksi.

Siispä tämä on verrattoman tärkeä kertomus, jossa ensi sijassa on pantava merkille Jumalan sana, jota Jumala niin runsain määrin ja ystävällisesti Aabrahamille puhuu, niin että lukijan on jotenkin pakko unohtaa Jumalan valtasuuruus ja ajatella, että kyseessä on pöytätoveri tai tuttu ja ystävä.

Aivan erityisesti on kuitenkin huomattava, että nämä lupaukset kätkevät sisäänsä itse Kristuksen, jopa iankaikkisen elämän, vaikka ne eivät näytä puhuvan Kristuksesta vaan Iisakista. Siitä syystä Paavali Roomalaiskirjeessään lisääkin: ”Tätä ei ole kirjoitettu Aabrahamin tähden vaan meidän tähtemme, jotka tulemme uskomaan hänen esikuvansa mukaan” (Room.

4:23). Sillä lupaus on vain aikaan sidottu, se on kuin pähkinä, joka kuoreensa peittää ytimen, Kristuksen ja iankaikkisen elämän. Siksi Kristuksen tullessa kuori, johon ydin on kätkettynä, murtuu: ajallinen lupaus väistyy ja sijaan tulee se, mikä on hengellistä...

Pyhä Raamattu ei kuitenkaan ole hämärä ilmaistessaan, että ajalliset lupaukset sisältävät iankaikkisia ja hengellisiä. Ei meitä ole luotu sellaisiksi kuin härät ja aasit, vaan olemme luodut iankaikkisuutta varten. Ei siis Jumala, lupauksen antaja, puhu meille vain ajallisista asioista eikä huolehdi ainoastaan meidän pelastaa tuholta ja lahjoittaa meille iankaikkisen elämän...

Tällä tavoin meitä johdetaan ja houkutellaan rakastamaan sitä, mikä on iankaikkista, ja tavallaan elätetään kuolemattomuuden toivoa ajallisilla lupauksilla.

Ensimmäisen Mooseksen kirjan selitys 8–17, s. 417s. Suom. Heikki Koskeniemi

Evankeliumi ei ole tästä maailmasta

Kristillinen uskomme perustuu alun alkaen Jumalan antamaan evankeliumiin ja lupaukseen Kristuksesta. Evankeliumi ei ilmaantunut vasta Kristuksen tultua ja toteutettua lupauksen vaimon siemenestä, joka oli rikki polkeva käärmeen pään. Se ilmaantui jo sinä hetkenä, kun Jumala antoi ensimmäisen lupauksen langenneille ihmisille paratiisissa. Jumala oli päättänyt sen jo ennen maailman luomista iankaikkisuudessa.

Taivaassa tulemme näkemään Kristuksen Kirkon, joka evankeliumilla on halki aikojen koottu uskomaan Kristukseen. Näemme uskovat ajalta ennen vedenpaisumusta, näemme heidät Nooan ja Aabrahamin väliseltä ajalta ja Aabrahamista Apostolien aikaan sekä sen jälkeen viimeiseen päivään asti. Se on se Kirkko, joka on yksi, ilman jakautumia ja totuuden pylväs ja perustus, sillä on näet ollut Jumalan sana ja se on sen uskonut. Aabrahamin, uskon isän, lapsina näemme siellä persoonallisen, elävän ja todellisen uskon isän sekä koko Kirkon profettoineen, apostoleineen ja kaikkine uskovineen niin heikompine kuin vahvimpine jäsenineen, mutta mikä pääasia, näemme Kristuksen ja hänet jumalallisessa valtasuuruudessaan ja kirkkaudessaan.

Tällä alhaalla uskovat ovat kärsineet järjen pilkkapuheista Raamatun sanaa, Kristuksen persoonaa ja hänen toimittamaansa sijaishyvitystä vastaan. Siellä vallitsee Jumalan rauha. Siellä jokainen pyhä on vankkumaton todistus siitä, ettei Jumala valehtele ja että evankeliumi oli todella uskominen ja vastaanottamisen arvoinen.

Maailmassa on aina ollut epäuskoisia, ja siinä todelliset uskovat ovat olleet pilkattu vähemmistö. Uskovia on ivattu ennen muuta sen vuoksi, että he panevat sielunsa turvan Kristuksen evankeliumiin ja uskovat saarnan Ristiinnaulitusta, joka saarna on epäuskoisille pahennus ja hullutus. Evankeliumi kelpaa vain lain kauhistamille omilletunnoille, ei niille, jotka ylpeilevät viisaudellaan ja teoillaan.

Kristus on kuitenkin ainoa toivo ihmiselle, koska ihminen ei voi itse itseänsä pelastaa. Juuri sen takia, että evankeliumi on Jumalan antama eikä ole tästä maailmasta, se tuo meille toivon, lohdutuksen ja pelastuksen.

Markku Särelä

Kristus oli kuuliainen hamaan ristin kuolemaan asti

Taivaallinen Isä lähetti Poikansa maailmaan tekemään tahtonsa. Siitä oli ennustettu Psalmeissa: “Sinun tahtosi, minun Jumalani, minä teen mielelläni, ja sinun lakisi on minun sydämessäni.” (Ps. 40:9.) Tätä Jumalan Pojan sanaa lainaa Hebrealaiskirje: “Silloin minä sanoin: ‘Katso, minä tulen – kirjakääröön on minusta kirjoitettu tekemään sinun tahtosi, Jumala.’ Kun hän ensin sanoo: ‘Uhreja ja anteja ja poltto-uhreja ja syntiuhreja sinä et tahtonut etkä niihin mielistynyt’, vaikka niitä lain mukaan uhrataankin, sanoo hän sitten: ‘Katso, minä tulen tekemään sinun tahtosi.’ Hän poistaa ensimmäisen, pystyttääkseen toisen. Ja tämän tahdon perusteella me olemme pyhitetyt Jeesuksen Kristuksen ruumiin uhrilla kerta kaikkiaan.” (Hebr. 10:7–10.)

Jumalan tahdon tekeminen merkitsi Jeesukselle Kristukselle kuuliaisuutta sikiämisestä hamaan ristin kuolemaan asti. Apostoli Paavali lausuu siitä: “Hän nöyryytti itsensä ja oli kuuliainen kuolemaan asti,

hamaan ristin kuolemaan asti” (Fil. 2:8).

Jumalan tahdon tekeminen tapahtui syntyin langenneen ja Jumalan tahdon rikkoneen ihmiskunnan edestä. Jumalan tahdon rikkomisen tilalle oli saatava eheä kuuliaisuus, jossa ei saanut olla vähintäkään vikaa. Jeesus koeteltiin kuuliaisuudessaan monella tapaa ja tavan takaa. Hän oli erämaassa nälkäisenä perkeleen kiusattavana. Israelin johtomiehet hylkäsivät hänet. Fariseukset asettivat hänelle ansojaan. Jopa hänen rakas opetuslapsensa Pietari lankesi viettelemään häntä pois kuuliaisuuden ja kärsimyksen tieltä.

Jumalan tahdon tekemisen viimeisenä pisteenä oli ristin kärsimys ja kuolema. Sitä kohden Jumalan Pojan tie kulki hänen ihmiseksi tulonsa ensi hetkestä vääjäämättömästi. Kristus oli tullut tekemään kaiken lunastukseemme vaadittavan ja sen työn hän oli sitoutunut jo iankaikkisuudessa viemään loppuun. Apostoli Pietari sanoo vali-

tuista: He “Isän Jumalan edeltätietämisen mukaan ovat Hengen pyhittämisen kautta valitut Jeesuksen Kristuksen kuuliaisuuteen ja hänen verellensä vihmittaviksi” (1 Piet. 1:2). Jeesuksen kuuliaisuuden ja kärsimyksen tie huipentui ristiinnaulitsemiseen ja kuolemaan. Golgatalalla pilkkahuutojen raikuessa Kristus vuodatti pyhän, viattoman verensä lunnaksi koko ihmiskunnan synneistä. Saamme iloita siitä, että olemme lunastetut turhasta, isiltä peritystä vaelluksestamme Kristuksen kalliilla verellä, niin kuin virheettömän ja tahrattoman karitsan (1 Piet. 1:18–19).

Kaikki, mitä lunastukseemme tarvittiin, on nyt tehty. Niinpä kaiken Kristuksen työn lopputuloksena apostoli Paavali lausuu: “Paljoa enemmän me siis nyt, kun olemme vanhurskautetut hänen veressään, pelastumme hänen kauttansa vihas-ta” (Room. 5:9). Jumalan edessä kelpaava vanhurskaus on aikaansaatu ja se on Kristuksen veressä. Tämä vanhurskaus on valmiina ja

jokaisen omistettavissa uskolla sanasta ja sakramenteista. “Se on täytetty.”

*Lain Kristus jo täydesti täyttänyt on
Ja syntimme ottanut pois.*

*Siis nyt ilovirtemme kaikukohon,
Ken armosta vaieta vois.*

*2. On kaikilla oikeus taivaallisiin,
Saat astua nyt Pyhimpään,
Kun Jeesus on ristillä kuollut, hän
niin Sun ostanut on verellään.*

*3. Siis turhaan sä työtäsi raskasta
teet Ja turhaan sä ponnistelet.*

*Pois heitä jo ryysysi rikkeentyneet,
Pois nyt omat hurskaudet!*

*4. Kun Jeesus toi anteeksianta-
muksen, Sä vain siksi oot viaton.*

*Sä nyt olet puhdas ja täydellinen
Kun näin sanan ilmoitus on.*

*5. Siis luota sä vain sanan lupauk-
siin, Ei muu sua turvata voi.*

*Saat uskoa: Syntinen armahdettiin
— Se hautasi ylläkin soi.*

C. F-m ja Arvid Hydén viim.
1906. SK 1961 nro 239

Markku Särelä

Kaksi uhraajaa, isä Aabraham ja Isä Jumala

Isä Jumala, sinä olet antanut isä Aabrahamin uskon esikuvaksi. Sinä käskit Aabrahamin uhrata poikansa Iisakin koetellaksesi häntä. Hän totteli ja osoitti uskonsa ja rakkautensa sinuun. "Uskon kautta uhrasi Aabraham, koetukselle pantuna, Iisakin, uhrasi ainoan poikansa, hän, joka oli lupaukset vastaanottanut ja jolle oli sanottu: 'Iisakista sinä saat nimellesi jälkeläisen', sillä hän päätti, että Jumala on voimallinen kuolleistakin herättämään; ja sen vertauskuvana hän saikin hänet takaisin". (Hebr. 11:17)

Kuitenkin sinulla, Isä, oli myös toinen tarkoitus: sinä halusit Aabrahamin esikuvan kautta näyttää, millainen on sinun rakkautesi ihmisiä kohtaan. Sinä halusit näyttää, ettei sinäkään säästänyt omaa Poikaasi, vaan uhrasit hänet meidän puolestamme, että me pelastuisimme. Aabraham rakasti poikaansa Iisakia valtavasti. Silti hän oli valmis antamaan käskystäsi Iisakin uhriksi. Sinäkin rakastit Poikaasi enemmän kuin me ihmiset voimme käsittää. Silti olit valmis antamaan hänet uhriksi meidän puolestamme.

Aabrahamin oli vietävä poikansa Moorian vuorelle ja uhrattava hänet.

Samalle paikalle rakennettiin myöhemmin Jerusalemiin, jonne sinä veit oman Poikasi uhrattavaksi. Niin kuin Aabraham ja Iisak saapuivat aasilla Moorian vuorelle, niin Poikasi Kristuskin ratsasti aasilla Jerusalemiin. Aabraham jätti palvelijan jälkeensä ja nousi Iisakin kanssa vuorelle; Kristus jätti opetuslapsensa ja nousi yksin Golgatalle ristiä kantaen.

Iisak kantoi itse selässään vuorelle puut, joiden päällä hänet piti polttaa. Kristus kantoi itse selässään Golgatan kukkulalle ristin, johon hänet naulittiin. Viime hetkellä sinä estit Aabrahamia surmaamasta poikaansa, mutta sinua kukaan ei voinut estää uhraamasta Poikaasi maailman syntien sovitukseksi. Sinun sääliäsi pidätti Aabrahamin kättä, sillä hän oli jo riittävästi osoittanut pelkäävänsä Sinua, mutta mikään sääli ei voinut pidättää sitä armottoman oikeudenmukaista, syntiin kohdistuvaa vihaa, jonka sinä vuodatit Poikasi päälle. Ja kuitenkin sääli oli se, mikä sai sinut tekemään

näin, sääli meitä kadotettuja ihmisiä kohtaan.

Iisak vapautettiin, ja Aabraham uhraisi karitsan hänen sijastaan. Mutta Kristusta ei vapautettu, vaan sinä uhrasit hänet Jumalan Karitsana meidän sijastamme, että meidät vapautettaisiin.

Aabrahamin rakkaus sinuun osoitautui suureksi, vaikka hän ei lopulta joutunutkaan surmaamaan poikaansa; kuinka paljon suurempi onkaan sinun rakkautesi meihin, kun annoit Poikasi kulkea kuoleman tien aivan loppuun asti! "Niin on Jumala maailmaa rakastanut, että hän antoi ainokaisen Poikansa, ettei yksikään, joka häneen uskoo, hukkuisi, vaan hänellä olisi ian-kaikkinen elämä." (Joh. 3:16)

Isä Jumala, hiljennä paaston aikana sydämeni sen rakkauden ääreen, jota olet osoittanut minua kohtaan antamalla Poikasi uhriksi puolestani. Anna minun oppia siitä täydellinen uskon luottamus sinuun, sen mukaisesti kuin apostoli Paavali kirjoittaa: "Hän, joka ei säästänyt omaa Poikaansa, vaan antoi hänet alttiiksi kaikkien meidän edestämme, kuinka hän ei lahjoittaisi meille kaikkea muutakin hänen kanssansa?" (Room. 8:32) Tee minun uskoni yhtä vahvaksi kuin Aabrahamin usko, että minäkin voisin antaa kalleimpani, oman itsenikin, sinulle kiitollisuuden ja kuuliaisuuden uhriksi.

Vesa Hautala

Ehtoollinen ja Kristuksen uhri

Kun Vapahtaja asetti ehtoollisen sakramentin, hän lausui sanat: “Ottakaa ja syökää, tämä on minun ruumiini, joka teidän edestänne annetaan; tehkää tämä minun muistokseni. Samoin hän otti myös maljan, kiitti, antoi sen heille ja sanoi: Ottakaa ja juokaa tästä, te kaikki. Tämä malja on uusi liitto minun veressäni, joka teidän edestänne vuodatetaan syntien anteeksiantamiseksi.” Vapahtaja siis antaa ehtoollisessa sen ruumiinsa, jonka hän uhrasi ja sen verensä, jonka hän vuodatti meidän syntiemme anteeksiantamukseksi.

Yksi ainoa uhri

Kristuksen uhri, jolla syntien anteeksiantamus on hankittu, on yksi ainoa: “Hän on yhdellä ainoalla uhrilla ainoa tehnyt täydelliseksi ne, jotka pyhitetään.” (Hebr. 10:14) Tätä uhria ehtoollisen perustuksena opettaa myös Iso katekismus: “... teko on suoritettu ja syntien anteeksiantamus on ristillä ansaittu...” (Iso katekismus, alttarin sakramentti 31)

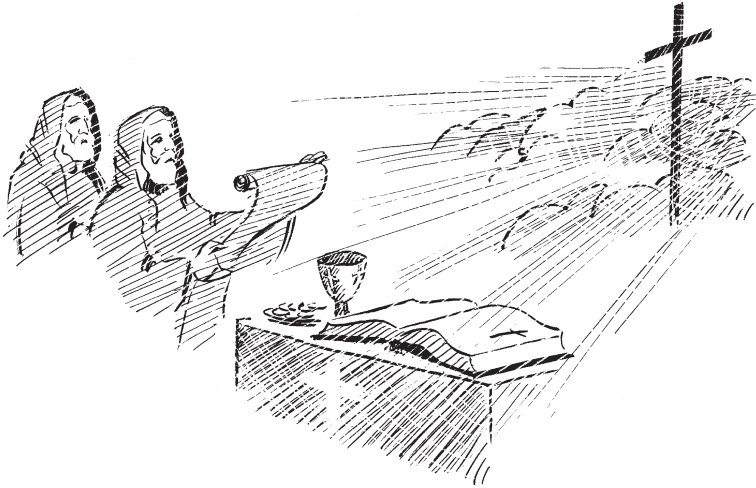
Kristuksen armotyössä on hankittu syntien anteeksiantamus kaikkien ih-

misten kaikista synneistä. Näin sakramentti perustuu jo valmiina olevalle armolle. Tämä tekee mahdolliseksi sen, että ihmisten tekemillä toimituksilla voitaisiin hankkia syntien anteeksiantamusta. Tällä perusteella tunnustus torjuu paavilaisen messu-uhrin, joka muka auttasi ihmistä hänen synneistään. (Schmalkaldenin uskonkohdat 2, 1)

Sakramentti syntien anteeksiantamiseksi

Sakramenteiksi sanomme sellaisia Jumalan säätämiä toimituksia, joissa hän on sanallaan liittänyt syntien anteeksiantamuksen lupauksen näkyvään aineeseen. Ehtoollisessa hän lupauksensa mukaan antaa Kristuksen tosi ruumiin ja tosi veren juuri anteeksiantamuksen tarkoituksessa.

Luther kohtasi väitteen, jonka mukaan sakramentissa ei voisi saada syntien anteeksiantamusta. Tämä väite on varsin tavallinen vieläkin. Hän kuitenkin torjui tämän väitteen: “Onhan koko evankeliumi ja tämä uskontunnustuksen kohta: ‘Minä uskon pyhän,

kristillisen seurakunnan, syntien anteeksiantamuksen’ sanan kautta totisesti suljettu tähän sakramenttiin ja siinä eteemme pantu.” Koska Jumalan sanat ovat kaikissa kohdin varmat, siis myös niissä kohdin, joissa sana ei liity näkyvään aineeseen, ne ovat varmat myös tässä kohden, jossa Kristus lupaa syntien anteeksiantamuksen ehtoollisen sakramentissa.

Samoin kuin Jumala antaa syntien anteeksiantamuksen ehtoollisessa, hän antaa sen myös kasteessa ja evankeliumin lupauksen kautta. Näin Kristuksen uhri on kaikkien armonvälineiden perustus, ja kaikkien niiden tarkoitus on juuri syntien anteeksiantamus.

Meille uskossa käytettäväksi

Ehtoollisen sakramentti on tarkoitettu seurakunnassa jatkuvasti käytettäväksi omientuntojen lohdutukseksi. Kristuksen uhri on annettu ja syntien anteeksiantamus on hankittu meitä ihmisiä varten. Niinhän kuulemme Jumalan sanan: “Teidän edestänne annet-

tu, teidän edestänne vuodatettu.” Näin sakramentti on asetettu syntisten lohdutukseksi.

Kun siis synnit painavat, kauhistut niitä Jumalan edessä ja mielelläsi olisit niistä vapaa, kuule Jumalan armollinen kutsu. Hän on antanut Kristuksen uhriksi syntiesi sovitukseksi. Hän on liittänyt anteeksiantamuksen lupauksen sakramenttiin. Syntinsä tunteva saa kuulla Kristuksen armollisen kutsun: “Tulkaa minun tyköni kaikki työtä tekeväiset ja raskautetut, niin minä annan teille levon.” (Matt. 11:28)

Vapahtajan tarkoittama lepo on omantunnon rauhaa hänen armonsa perusteella. Lihasi ja sinussa asuvan synnin tähden tarvitset tätä armon lupausta jatkuvasti ja toistuvasti, ja saat näin omistaa rauhan uskossa Jeesukseen koko elämäsi ajan. Kristuksen uhri ja hänen antamansa armolupa sakramentissa on annettu myös sitä varten, että Vapahtajaan uskoen omistat iankaikkisen elämän.

Kimmo Närhi

Israelin uhrijumalanpalvelus esikuvallinen ennustus Jeesuksen kärsimyksestä ja kuolemasta

“Ilman verenvuodatusta ei tapahdu anteeksiantamista”, kirjoittaa Heprealaiskirjeen kirjoittaja (Hepr. 9:22). Jeesuksen Kristuksen kärsimys ja kuolema ovat meidän syntien anteeksiantamuksemme edellytys. Tästä todistaa jo Vanha Testamentti. Sanoihan Jeesus koko Vanhan Testamentin todistavan hänestä ja näin on asian laita myös puhuttaessa hänen kärsimyksistään ja kuolemastaan. Vanhan Testamentin uhrikäytännössä on selvästi nähtävissä viitteitä Jeesuksen sovitustyöhön, koska Jumala oli asettanut sen juuri sitä varten, että se jatkuvasti kertoisi siitä uhrista, jonka luvattu Messias antaisi. Keskityn nyt käsittelemään syntiuhria.

Jumalan säättämiin uhreihin kuuluu syntiuhri, jonka syntiä tehnyt uhraasi saadakseen syntisyytensä anteeksi. Syntiuhri oli ensimmäinen uhri, jonka syntinen toi Jumalan eteen. Kaikki muu uhraaminen tapahtui sen varassa, että synnit oli ensin saatu syntiuhrin kautta anteeksi.

Syntiuhreihin ei liittynyt välttämättä mitään tiettyjen nimeltä mainittujen syntien sovittamista, esimerkiksi suurena sovituspäivänä pappi uhrasi aivan ensimmäiseksi uhrin oman itsensä, kansan ja pyhäkön sovitukseksi (3 Moos. 16:3,5, 15,16). Tästä Mooses sanoo: “Ja näin hän toimittakoon pyhäkölle sovituksen israelilaisten saastaisuudesta ja heidän rikoksistaan, olivatpa heidän syntinsä minkälaiset tahansa; näin hän tehköön myös ilmestysmajalle, joka on heidän tykönänsä, keskellä heidän saastaisuuttansa” (3 Moos. 16:16).

Toisaalta israelilaiset uhrasivat myös yksittäisten pahojen tekojen tähden, sekä tietäen että tietämättä tehtyjen. Tästä voit lukea esimerkiksi 3 Moos. 5:14–19, 6:1–7:sta.

Uhrieläimen tuli olla täysin terve ja virheetön. Herra vaati parasta. Kun syntinen toi eläimen syntiuhriksi, eläimelle luettiin joko yksittäisen syntisen tai koko kansan synnit kätten päälle panon kautta. Tämän jälkeen eläin sai surman iskun. Viaton ja terve eläin sai kärsiä

synnistä sairaiden syntien tähden.

Suurena sovituspäivänä syntien sovittamista havainnollisti se, että kun ensimmäinen uhrieläin oli surmattu ja veri pirskoteltu alttarilla, Aaron laski kätensä toisen eläimen päälle ja luki kansan synnit sille (3 Moos. 16:21). Sitten eläin lähetettiin autiomaahan. Näin Jumala halusi korostaa kansalle sitä, kuinka heidän syntiensä tuomio siirrettiin heiltä pois viattoman eläimen päälle.

Jo kirkkoisä Augustinus näki Kristuksen syntiuhriksi: ”Jumala teki hänestä syntiuhriin. Syntiuhri uhrattiin, ja näin synti poistettiin. Lunastajan veri vuodatettiin, ja velallisen lunnaat oli maksettu.” (Saarnoja, s. 67. Kirjapaja. Suom. Timo Nisula. Helsinki 2005).

Kannattaa lukea Jesajan kirjan 53. luku, jos haluaa oppia ymmärtämään paremmin Kristuksen asemaa Jumalan antamana uhrina. Tuossa luvussa Jumala näyttää meille, kuinka Kristus oli täydellinen uhri, joka kantoi meidän rikkomuksemme ja sovitti meidän syntimme.

Meidän syntimme ovat anteeksiannetut sen tähden, että synnitön ja virheetön Jumalan Karitsa kantoi kaikki maailman synnit ristinpuuhun ja antoi itsensä kertakaikkiseksi, kaikin puolin riittäväksi, Jumalalle mieluisaksi syntiuhriksi. Hän kärsi sen vuoksi, että meidän syntimme otettaisiin meiltä pois ja siirrettäisiin meistä niin kauas kuin itä on lännestä. ”Herra heitti hänen päällensä kaikkien meidän syntivelkamme. Häntä piinattiin, ja hän alistui siihen eikä suutansa avannut; niin kuin karitsa, joka teuraaksi viedään, niin kuin lammas, joka on ääneti keritsijänsä edessä, niin ei hän suutansa avannut” (Jes. 53:6–7).

Tämä lohduttava evankeliumi kätkeytyy jo Vanhaan Testamenttiin. Israelin uhrijumalanpalvelus loi uskoa siihen, että Jumalan Karitsa on tulossa, että viimeinen uhri tulee ja sovittaa kaikki synnit. Sitten eläinuhrit viimein loppuvat.

Mika Bergman

“Heitän syntini Hänen päällensä”

“Sen, joka ei synnistä tiennyt, hän meidän tähtemme teki synniksi, että me hänessä tulisimme Jumalan vanhurskaudeksi.” (2 Kor. 5:21)

Sanat “Jumalan vanhurskaudeksi” muistuttaa taistelusta, jonka Luther kerran kohtasi, kun hän ajatteli Jumalaa ja hänen vanhurskauttansa. Ennen uskoon tulemista Luther pelkäsi Jumalaa, hän kirjaimellisesti pelkäsi kuolukseen häntä ja ajatteli häntä vain koston Jumalana. Kuten monet muut ihmiset, hän uskoi, että laki tuo pelastuksen. Luther huomasi joutuneensa vankilaan, josta hän ei voinut löytää tietä ulos. Hän kuvaili sitä neljäksi muuriksi. Mitkä ovat nämä neljä muuria? (Muuri 1) Olenko minä syntinen? “Kyllä!” (Muuri 2) Vihaako Jumala syntiä? “Kyllä!” (Muuri 3) Onko tuomiopäivä olemassa? “Kyllä!!” (Muuri 4) Olenko minä kirottu? “Kyllä!” Näin jopa ajatus “Jumalan vanhurskaudesta” täytti Lutherin mielen ja sydämen hirveällä pelolla.

Laki vie meidät syntiin ja kuolemaan. Mutta vasta kun Jumala otti aloitteen ja pelasti Lutherin vankilasta evankeliumin kautta, joka on “Jumalan voima, itsekullekin uskovalle pelastukseksi...” (Room. 1:16). “Sillä siinä Jumalan vanhurskaus ilmestyy uskosta uskoon, niin kuin kirjoitettu on: »Vanhurskas on elävä uskosta”’. (Room.

1:17). Luther sattoi silloin katsoa “neljää muuriaan” eri valossa! Olenko minä synnintekijä? “Kyllä!” Vihaako Jumala syntiä? “Kyllä!” Onko olemassa tuomiopäivä? “Kyllä!” Olenko minä kirottu? “EI! EI! ja EI!!!”. Sillä evankeliumi on hyvä uutinen, joka kertoo meille, että Kristus koki synnin kirouksen viattoman kärsimyksensä ja kuolemansa kautta ristinpuulla. “Sen, joka ei synnistä tiennyt, hän meidän tähtemme teki synniksi, että me hänessä tulisimme Jumalan vanhurskaudeksi.” Tästä hetkestä lähtien evankeliumin voima muutti Lutherin.

“Jumalan vanhurskaus” täytti Lutherin sydämen rauhalla. Hän opetti että, “kun sinä tiedostat syntisi, ja ne pelottavat sinua, et saa sallia synnin jäädä omatunnonlesi. Tämä vain johtaisi epätoivoon. Pikemminkin, samoin kuten tietoisuus synnistä virtasi sinulle Kristukselta, myös sinun tulee heittää syntisi takaisin hänelle omatuntosi vapauttamiseksi.”

“Joten ole varovainen, ettet tule väärään ohjattujen ihmisten kaltaisiksi, jotka sallivat syntien purra heitä ja syöä heidän sydämiään. He pyrkivät vapautumaan tästä synnistä juoksemalla ympäriinsä hyviä tekoja tekemällä. Mutta sinulla on keino päästä eroon synneistäsi. Heität syntisi Kristukselle, kun lujasti uskot, että Kristuksen haa-

vat ja kärsimys kantoivat pois ja maksoivat sinun syntisi. Kuten Jesaja sanoi, 'Herra heitti hänen päällensä kaikkien meidän syntivelkamme' (Jes. 53:6). Pietari sanoi, että Kristus itse 'kantoi meidän syntimme ruumiisansa ristinpuuhun' (1 Piet. 2:24). Ja Paavali sanoi, 'Sen, joka ei synnistä tiennyt, hän meidän tähtemme teki synniksi' (2 Kor. 5:21).

Sinun täytyy luottaa niihin ja samanlaisiin jakeisiin koko sydämestäsi. Mitä enemmän sinun omatuntosi piinaa sinua, sitä enemmän sinun tulee luottaa niihin. Sillä jos sinä et tee näin ja yrität hiljentää omaatuntoasi oman suremisesi ja parannuksetekosi kautta, et koskaan löydä mielenrauhaa ja olet lopulta epätoivoinen. Jos yrität käsitellä syntiä omatunnossasi, annat sen pysyä siellä ja jatkat sen tutkistelua sisimmässäsi, syntisi tulevat liian vahvoiksi sinulle. Ne näyttävät elävän ikuisesti. Mutta kun tiedät syntiesi olevan Kristuksella ja rohkeasti uskot, että hän voitti ne ylösnousemuksensa kautta, sitten ne ovat kuolleita ja menneitä. Synti ei voi jäädä Kristukselle. Hänen ylösnousemuksensa voitti synnin."

Amen!

Edvard Brockwell

Kaste ja Kristuksen kuolema ja ylösnousemus

Pyhän Raamatun mukaan kristityt ovat pyhässä kasteessa saatetut Kristuksen kuoleman ja ylösnousemuksen yhteyteen. Apostoli Paavali opettaa: “Vai ettekö tiedä, että me kaikki, jotka olemme kastetut Kristukseen Jeesukseen, olemme hänen kuolemaansa kastetut? Niin olemme siis yhdessä hänen kanssaan haudatut kasteen kautta kuolemaan, että niin kuin Kristus herätettiin kuolleista Isän kirkkauden kautta, samoin pitää meidänkin uudessa elämässä vaeltaman.” (Room. 6:3–4.)

Tämä ihmeellinen asia unohtuu helposti. Siksi sitä täytyy opettaa yhä uudestaan ja uudestaan. Kristus kärsi ja kuoli meidän syntiemme tähden ja hyvitti ne Jumalan edessä. Tästä Kristuksen sovituskoulemasta olemme tulleet osallisiksi pyhässä kasteessa. Olemme siinä saaneet syntimme anteeksi Jeesuksen maksaman syntivelan tähden.

Kuolemansa jälkeen Jeesus herätettiin kuolleista ja hän nousi ruumiillisesti ylös kirkastettuna uudessa hengellisessä olomuodossa vapaana tämän ajallisen elämän rajoituksista.

Pyhässä kasteessa me olemme herätetyt Kristuksen kanssa uuteen elämään. Olemme uudestisyntyneet ja elämme jo nyt uskossa uutta hengellistä elämää. Ruumiissamme se ei vielä näy, sillä olemme vielä ajallisen kuoleman alaisia eikä meitä ole kirkastettu. Kuitenkin elämme jo nyt iankaikisesta elämästä Kristuksessa osallisina, ja meillä luja toivo, että saamme nousta viimeisenä päivänä haudasta kirkastettuina taivaalliseen autuuteen. Tämän takaa meille Kristuksen kuolema ja ylösnousemus, joiden osallisuuteen meidät on jo saatettu kasteen kautta.

Jumalan sana

Georg Stöckhardt

Jumalan sana on uudestisyntymisen siemen ja uudestisyntyneitten ruoka. Jumalan sana on puhdasta, jossa ei ole petosta eikä vääryyttä. Se tahtoo ihmiselle vain hyvää. Sen tarkoituksena on vain meidän parhaamme, meidän auttamisemme, pelastuksemme ja autuutemme. Se vahvistaa ja ravitsee hengellistä elämäämme. Jumalan sanasta uudestisyntyneitten ravintona on totta sama, mitä sanoimme sanasta uudestisyntymisen siemenenä. Ihminen muuttaa luonnollisen ruoan sitä nauttiessaan olemukseensa kuuluvaksi, lihaksi ja vereksi. Sitä vastoin tämä hengen ja hengellinen ravinto, Jumalan sana, muuttaa kristityn tämän ravinnon luonteen mukaiseksi. Jumalan sana tekee kristityn mukaisekseen, mitä pidempään sitä puhtaammaksi, hurskaammaksi ja siveämmäksi, niin että hän pyrkii olemaan rehellinen Jumalan ja ihmisten kanssa ja koettaa palvella ja miellyttää Jumalaa ja lähimmäistä. Sana tekee uudestisyntyneen yhä lapsenmielisemmäksi, niin että vain yksi

asia on hänellä silmämääränä, nimittäin hänen autuutensa ja se, mikä sitä palvelee ja edistää. Tämä ei ole mikään mekaaninen prosessi, vaan puhtaasti henkissiveellinen liike. Voimme myös sanoa, että tulemme sanan kaltaisiksi. Mutta sana on vaikuttava tekijä.

Sana vaikuttaa sydämessämme hyviä, pyhiä ja terveellisiä ajatuksia, toiveita ja aikomuksia. Se saa aikaan sekä hyvän tahtomisen että sen toteuttamisen. Kaikkein tärkeintä on kuulla, lukea, oppia ja tutkia sanaa kaikella ahkeruudella ja sydämen halulla. Uudestisyntynyt kaipaa itsestään tätä tervettä maitoa ja ravintoa, kuten vastasyntyneellä lapsukaisella on luonnollinen halu äidinmaitoon. Mutta koska meissä on vielä hidas ja heikko liha, tarvitsemme jatkuvasti tätä rohkaisua: Halatkaa tosiaan tätä puhdasta Jumalan sanaa, josta olette syntyneet ja joka ravitsee teidät iankaikkiseen elämään.

Georg Stöckhardt

Pakanuudesta kristinuskoon kääntyneiden voimallinen todistus

Kun pakanasta tuli kristitty, se merkitsi välikokoa oman kansan ja kansallisen erikoislaadun, kansanuskonnon sekä isiltä perityn vaelluksen kanssa. Kääntyneet pakanat todistivat kääntymättömille tovereilleen, ettei Kristuksen ulkopuolella ole pelastusta eikä heillä ollut enää mitään tekemistä pimeyden hedelmättömien tekojen kanssa. Niin kristityt olivat pakanoiden mielestä alusta lähtien oma-laatuinen, itsepäinen, ylpeä, ihmisvihamielinen suku, joka ei kuuluisi tähän maailmaan. Samaan tapaan ihmiset arvioivat tänäänkin kristittyjä ja kristillisyyttä.

Mutta jos nyt kristityillä on maailman silmissä hyvä vaellus, saattaa tapahtua, että pakanat eli epäkristityt juuri kristittyjen hyvien tekojen tähden, juuri siitä, mistä he nyt kristittyjä ivaavat, vielä ylistävät Jumalaa kristinuskosta, kun he pääsevät siitä ja kristittyjen Jumalasta osallisiksi. Kris-

tittyjen hyvät teot eivät tosin ole itsessään armonväline eivätkä kääntymysväline. Kuitenkin ne saavat pakanat ajattelemaan todenmukaisesti siitä, mitä he kristinuskosta tietävät. Pakanat, joiden keskuudessa kristityt elivät, tiesivät toki jotakin. Nykyiset pakanat niin sanotuissa kristillisissä maissa tietävät jotakin siitä Jumalasta, jota kristityt huutavat avuksi, ja Kristuksesta, Vapahtajasta, johon kristityt uskovat. Oikeat kristityt eivät vaikene sydämensä uskosta ja kannastaan, vaan julistavat maailmalle Jumalan jaloja tekoja.

Kun nyt pakana, epäkristitty, tarkastelee kristittyjen hyviä tekoja oikein ja huolella ja kun hän käsittää, että kristityt pyrkivät elämään Jumalan ja lähimmäisten kanssa hyvin ja rehellisesti, niin häneltä ikään kuin putoavat suemukset silmiltä. Hän oppii tuntemaan, että kristittyjen Jumala ja Jeesuksen Kristuksen Isä, joka johdattaa ja tekee kristityt kykeneviksi sellaisiin tekoi-

Georg Stöckhardt

hin, on tosi, elävä Jumala, ja niin pakana antaa omalta osaltaan hänelle ylistyksen ja kunnian. Epäilemättä Pietarilla oli tätä kirjoittaessaan mielessä Mestarinsa sana: “Niin loistakoon teidän valonne ihmisten edessä, että he näkisivät teidän hyvät tekonne ja ylistäisivät teidän Isääne, joka on taivaissa.” (Matt. 5:16.) – – –

Jumala on määrännyt ennalta jokaiselle pakanalle ja jokaiselle syntiselle, joka ennemmin tai myöhemmin vielä kääntyy väärältä tieltään ja tulee lopulta autuaaksi ja luetaan siis valittuihin, hänen kääntymisensä päivän ja hetken. Kun hänen hetkensä on koittanut, Jumala antaa ihmeellisestä valkeudestaan, josta sana ja kristittyjen teot todistavat, langeta joitakin säiteitä hänen siihenastiseen pimeään sydämeensä, ilmoittaa hänelle armonsa Kristuksessa ja voittaa siten tämän sydämen puolelleen, niin että tämä kääntyy hänen tykönsä ja ylistää ja tunnustaa häntä Jumalanaan ja Herranaan. Niin kristi-

tyillä on täytettävänä korkea, pyhä velvollisuus vaelluksellaan maan päällä tämän maailman lapsia ja kansalaisia kohtaan, joiden keskuudessa he asuvat vieraina.

Tähän ei tarvita epätavallisia, valtavia käännätysyrityksiä. Kristityt voivat, missä ikinä siihen vain on tilaisuus, tunnustaa Jumalaansa ja Kristusta, pidättyä maailman saastutukselta ja hoitaa maallisen kutsumuksensa uskollisesti ja tunnollisesti. Niin Jumala on ajallaan tekevä voimalliseksi ja eläväksi tämän heidän saarnansa ja teon saarnansa milloin tämän, milloin tuon heidän epäuskoisen matkatoverinsa sydämessä. Niin Jumala on irrottava vielä monia sieluja irti maallisista ja voittava heitä taivasta varten. Valitut muukalaiset, kun he kulkevat täällä maailmassa Jumalan teitä, vetävät tykönsä aina joitakuuta tämän maailman kansalaisia ja johdattavat kansaan taivaaseen.

Georg Stöckhardt

Mitä, jos nuorta pelottaa kuolema

Nuorilla kuolema ei ole välttämättä kauhean usein mielessä. Kuolemaa pidetään asiana, jonka aika on sitten joskus myöhemmin. Toisaalta voi olla niin, että jokin järkyttävä tapahtuma voi herättää näkemään elämän rajallisuuden. Minulle on jäänyt aivan erityisesti mieleen se, kun kaverini kuoli moottoripyöräonnettomuudessa, kun olin yläasteella. Jos oman kuolevaisuutensa tajuaminen herättää pelkoa, mikä voisi olla avuksi?

Olen välillä kuullut sanottavan, että kuolema on luonnollinen asia. Tämän pitäisi tyynnyttää mieli ja auttaa hyväksymään se vain elämän välttämättömyytenä. Kristillisen uskon mukaan asian laita ei ole kuitenkaan näin. Kuoleminen on täysin luonnontonta. Se on vastoin Jumalan tahtoa ja meidän syntisyytemme seurausta (1 Moos. 2:17). Kuolemaan liittyvät pelot kertovat siitä, ettei se ole osa sitä hyvää järjestystä, jonka Jumala loi.

Kuoleman luonnottomuus piirtyy silmiemme eteen parhaiten katsoessamme Jeesuksen ristiä. Kuinka luonnontonta onkaan, että Jumalan Pojan kasvot ja ruumis joutuvat väentelehtimään kuolonkivusta! Kuinka luonnontonta onkaan, että itse Elämä ristiinnaulitaan! Miten vavahduttavaa on nähdä Jumalan kuolevan! Pitkäperjantai piirtää ruman kuvan meidän syntisyydestämme. Se näyttää syntiemme kauheuden: näin paljon teidän tulisi kärsiä!

Pääsiäisaamu on lohdutus, kun kuolema pelottaa. Ylösnoussut Kristus osoittaa ylösnousemuksellaan, ettei kenenkään tarvitse enää kärsiä syntiensä tähden, koska hän on kärsinyt kertakaikkisesti kaikkien syntisten edestä. Ylösnousemus kertoo meille, että Elämä tuhosi kuoleman. Se paljastaa meille, että Jumalan Poika voitti saatanan vallan. Jumalan Pojan elämä on tehnyt kaikesta tästä lopun (1 Kor. 15:54-57). Nyt kuolema on meille vain ovi iankaikkiseen elämään. Mitä pelättävää meillä voisi olla, kun Herramme on voittanut kuoleman?

“Tulkaa siis tänne, kaikki te ihmisten sukukunnat

te syntien saastuttamat

ja ottakaa vastaan syntien anteeksiantamus.

Sillä minä olen teidän anteeksiantamuksenne,

minä teidän pelastuksenne pääsiäinen,

minä teidän tähtenne teurastettu karitsa,

minä teidän lunnaanne,

minä teidän elämänne,

minä teidän ylösnousemuksenne,

minä teidän valkeutenne,

minä teidän pelastuksenne,

minä teidän kuninkaanne.

Minä teidät vien taivasten korkeuksiin.

Minä teille näytän iankaikkisen Isän.

Minä teidät herätän oikealla kädelläni.”

(Meliton: Pääsiäisen salaisuus, 103. SLEY-kirjat. Suom. Jukka Thurén. Helsinki 1968.)

Mika Bergman

Mitä Kristuksen kärsimys sanoo nuorille?

Tiesitkö, että sinun kuolemantuomiosi pantiin täytäntöön noin 2000 vuotta sitten?

Noin vuonna 30 Jerusalemissa ristiinnaulittiin Jeesus Nasaretilainen. Hänet tuomitsi kuolemaan Juudean maaherra Pontius Pilatus juutalaisten johtajien painostuksesta. Mutta Raamattu kertoo, että tapahtui paljon enemmän kuin vain tavallinen teloitus. Ristille naulittiin itse Jumalan Poika koko ihmiskunnan syntien sovitukseksi.

Jeesus oli Israelin profeettojen ennustama Messias, Jumala ja ihminen samassa persoonassa. Hänen kärsimyksensä ei ollut vain tavallista inhimillistä kärsimystä, vaan Jeesus täytti Jumalan suurta suunnitelmaa ihmiskunnan pelastamiseksi. Hän tuli ihmiseksi, että voisi ottaa kannettavakseen kaikkien ihmisten synnit. Jeesus kärsi jokaisen puolesta sen rangaistuksen, jonka synti ansaitsee Jumalan edessä. Kun Jeesus kärsi, hän kärsi meidän rangaistuksemme ja meidän tuomiomme.

Tämä Jeesuksen suuri teko on tärkeää muistaa ja uskoa siihen, ettei se jäisi meille vain historialliseksi tosiasiaksi. Vain uskova omistaa Jumalan armon, jonka Jeesus hankki. Epäuskoinen hylkää sen.

Ennen pääsiäistä vietetään laskiaisesta alkaen paastonaikaa. Sen aiheena on Kristuksen kärsimyksen muistelu. Paastonaikana ja erityisesti pääsiäistä edeltävällä hiljaisella viikolla on hyvä lukea Jeesuksen kärsimyksen ja kuolemaan liittyviä Raamatun tekstejä ja hartauksia ja mietiskellä ensimmäisen kristillisen pääsiäisen tapahtumia.

Kristuksen kärsimyksen oikeaa mietiskelyä on ajatella hänen kärsimystään ja muistaa, miten paljon hän on tehnyt meidän puolestamme ja miten paljon hän meitä rakastaa. Siihen kuuluu myös omien syntien tunnustaminen ja katumus. Jeesuksen kärsimys näyttää kauhean totuuden synnistä. Arkisessa elämässä kymmenen käskyn rikkominen voi joskus vaikuttaa pikkujutulta. Voi olla kiusaus ajatella, että ei kai sillä ole niin väliä? Jeesuksen ristillä kuitenkin näkyy se, mitä synti todella ansaitsee.

Ennen kaikkea Kristuksen kärsimyksen oikeaa muistamista on kuitenkin uskominen Jumalan armoon, jonka Jeesuksen kuolema on tuonut. Se on sen valtavan Jumalan rakkauden muistamista, joka näkyy Jeesuksen kärsimyksissä. Jeesus oli valmis ristin-kuolemaan, koska hän rakasti jokaista ihmistä. Jokaisen synnit on sovitettu.

Älä anna Jeesuksen kärsimyksen ja kuoleman jäädä itsellesi pelkäksi kuivaksi faktatiedoksi, vaan muista, että se on Jumalan armoteko juuri sinua kohtaan. Sinun tuomiosi on kärsitty. Kristuksen ristinkuoleman on elävä ja voimakas totuus siitä, että syntisi on annettu anteeksi, ja siitä, miten paljon Jumalan Poika rakastaa sinua, kun hän on kärsinyt ja kuollut sinun puolestasi. Näin Jeesuksen kärsimys on maailman tärkein tapahtuma, jolla on henkilökohtaista merkitystä juuri sinulle. Se on suurin rakkaudenosoitus, minkä voit koskaan saada. Ja sen Jumala on antanut juuri sinulle.

Vesa Hautala

Kristuksen kärsimyksen ja kuoleman tarkoitus

Tärkeimmät kysymykset, mitkä kukaan voi kysyä, ovat: Miksi Jeesus Kristus ristiinnaulittiin? Miksi hän kärsi niin paljon? Mitä tekemistä tällä on minun kanssani?

Ensiksi Kristuksen kärsimys ja kuolema oli jumalallinen suunnitelma ja sen toteutuminen, mikä oli kirjoitettu Jumalan pyhässä Sanassa. Raamattu vahvistaa tämän, kun Jeesus moitti opetuslapsiaan: “Oi, te ymmärtämättömät ja hitaat sydämeltä uskommaan kaikkea sitä, minkä profeetat ovat puhuneet! Eikö Kristuksen pitänyt tätä kärsimän ja sitten menemän kirkkauteensa?” Ja hän alkoi Mooseksesta ja kaikista profeetoista ja selitti heille, mitä hänestä oli kaikissa kirjoituksissa sanottu.” (Luukas 24:25-27)

Kristuksen kärsimys ja kuolema oli ainoa keino, jolla koko ihmiskunta kaikkina aikoina oli mahdollista pelastaa. Aadamin synnin kautta “synti tuli maailmaan, ja synnin kautta kuolema” (Room. 5:12). Ilman Kristusta kaikkien ihmisten ainoa kohtalo olisi synti, sydänsuru, sairaus, kurjuus ja lopulta kuolema, sekä ajallinen että iankaikkinen. Meidän pelastuksemme vaati, että syntivelkamme piti maksaa. Jumala on pyhä ja oikeudenmukainen, Hän ei voi sulkea silmiään synniltä ja yksinkertaisesti antaa sen olla.

Kuka voisi pelastaa meidät? Raamattu kertoo meille, että synti koskee meitä jopa ennen syntymäämme; me olemme siinneet synnissä (Ps. 51:7). Kukaan ei voi sovittaa syntejään, toisin sanoen, kukaan ei voi maksaa velkaa, jonka Jumala vaatii maksettavaksi. Kukaan ei voi kumota lain kirjoitusta, joka osoittaa synteihimme, joka syyttää omaatuntoamme ja tuomitsee meidät Jumalan edessä.

Niin täydellisesti kuin Jumala on pyhä ja oikeudenmukainen, hän on myös täydellinen rakkaudessaan ja arnessaan. Ei ollut kerta kaikkiaan ketään ihmistä, joka voisi astua esiin, seistä Jumalan edessä ja pelastaa itsensä, puhumattakaan että pelastaisi ja lunastaisi muut heidän synneistään. Jumalan oma rakkaus ja armo sai hänet lähettämään Jeesuksen täyttämään koko maailman pelastamisen työn, hänet “joka meidän ihmisten tähden ja meidän autuutemme tähden astui alas taivaista ja otti miehuuden Pyhän Hengen kautta neitsyt Mariassa, ja tuli ihmiseksi” (Nikaian uskontunnustus). Kristuksen kärsimyksessä ja kuolemassa meidän syntimme on otettu pois (Joh. 1:29). Kristus kärsi Jumalan vihan iankaikkiset kauhut ristillä, kuoli maailman puolesta, jonka hän oli tullut pelastamaan, siinä “... Jumala oli

Kristuksessa ja sovitti maailman itensä kanssa eikä lukenut heille heidän rikkomuksiaan” (2 Kor. 5:19). Pyhässä tuskassaan Kristus kärsien meidän sijastamme, “tosi Jumala tosi Jumalasta” sovitti meidän syntimme. “Niin kaukana kuin itä on lännestä, niin kauas hän siirtää meistä rikkomuksemme.” (Ps. 103:12). Me tiedämme oikein hyvin, ettei mikään ota pois syntiä paitsi Kristuksen kärsimys ja kuolema, ei mikään muu. Hänen kärsimyksensä sai aikaan syntien anteeksiantamuksen (Jes. 53).

Kristuksen kärsimykset ja kuolema eivät ainoastaan näytä meille meidän syntiemme valtavuutta ja vakavuutta,

vaan ne näyttävät myös meille, miten vahva ja voimallinen hänen anteeksiantamuksensa on. Jumala halusi tarjota täyden ja kokonaisen anteeksiantamuksen. Ei enää uhreja ja uhrilahjoja, vaan yksi kertakaikkinen uhri (Hebr. 7:27). Anteeksiantamus ja sovitus, joka on saavutettu ristillä, riitti koko maailman syntejä varten – sen alusta ikuisuuteen. Kristuksen kärsimys ja kuolema tyydyttivät Jumalan pyhät vaatimukset. Hebrealaiskirjeessä tehdään tästä kaunis yhteenveto: “Sillä hän on yhdellä ainoalla uhrilla ainiaaksi tehnyt täydelliseksi ne, jotka pyhitetään.” (Hebr.10:14).

Edward Brockwell

Kristus kuoli jumalattomien edestä

Täydellinen vastakohta

Kristuksen kärsimykseen ja kuolemaan liittyy täydellinen vastakohta. Sen apostoli Pietari lausuu näillä sanoilla: ”Sillä myös Kristus kärsi kerran kuoleman syntien tähden, vanhurskas väärin puolesta” (1 Piet. 3:18). Apostoli Paavali puolestaan sanoo: ”Sillä meidän vielä ollessamme heikot kuoli Kristus oikeaan aikaan jumalattomien edestä” (Room. 5:6).

Kristus oli kuuliainen Jumalan tahdolle ristin kuolemaan asti. Raamatun yksiselitteisen todistuksen mukaan hänellä ei ollut syntiä eikä hänellä edes voinut sitä olla. Hän oli näet paitsi tosi ihminen samalla myös tosi Jumala, Jumalan ainoa Poika. Vaikka ihmiset tuomitsivat hänet kuolemaan jumalanpilkasta, se tapahtui vastoin oikeutta, sillä ”hänen suussaan ei petosta havaittu” (1 Piet. 2:22). Kristuksen vastustajat eivät voineet osoittaa valheelliseksi hänen tunnustustaan, kun hän myönsi olevansa Jumalan Poika.

Kun Kristus oli täysin synnitön ja täydellisesti vanhurskas, niin me ihmiset, joiden puolesta hän kuoli, olimme sitä vastoin täysin vailla Jumalan edessä kelpaavaa vanhurskautta. Me olimme syntisiä ja jumalattomia. Kristus oli kaikessa kuuliainen Isälleen, me sen sijaan olimme perisynnin aiheuttamassa kapinassa Luojaamme kohtaan.

Rauhan antava lohdutus

Kun laki herättää omantunnon syyttämään ja asettaa ihmisen vailla puolustusta Jumalan pyhien kasvojen eteen ja hänen valkeuteensa, sielu ei löydä rau-

haa eikä lohdutusta sydämelleen omista teoista eikä ihmisten puheista. Hän tarvitsee Jumalan lohduttajakseen ja hänen sanansa rauhan antajaksi.

Jumalan sanan antama lohdutus on arvovaltainen ja tehokas, sillä se tulee itseltänsä Jumalalta ja perustuu hänen Poikansa suorittamaan täydelliseen syntien sovitukseen. Syntivelkamme on jo maksettu Jumalan Pojan kalliilla kärsimyksellä ja viattomalla ristin kuolemalla. Samalla tämä evankeliumin lohdutus kohdistuu syntisiin ja jumalattomiin sivuuttamatta kurjimpiakaan. Jeesus vakuuttaa: ”Poikani, tyttäreni, sinun syntisi ovat anteeksiannetut, koska olen kaiken jo puolestasi tehnyt”, ja hän lisää: ”Mene rauhaan.” Silloin ahdistus poistuu ja rauha virtailee sydämeen. Ja kun sydän taas käy levottomaksi, niin ei hätää mitään, sillä Pyhässä Raamatussa ovat yhä samat Jumalan lupaukset luettavissa ja uskolla omistettavissa. On myös kasteen armo liitto, jota Jumala ei ole perunut eikä voi perua, sillä hän on sanassaan pysyvä ja uskollinen eikä peru sitä, minkä on luvannut. On ehtoollisen sakramenttikin, joka on tarkoitettu synnintuntoisille ja erityisesti omassatunnossaan ahdistuneille ja heikoille. Kristuksen työn ja Jumalan armolupausten varassa meillä ei ole vain rauha Jumalan kanssa, vaan meille ansiottomille myös häämöttää tänne ahdistusten maahan taivaan autuus ja luvattu kirkkaus.

Markku Särelä

Sovituksen sana

Paavali tiivistää kristillisen uskon tärkeimmän sisällön: “Sillä Jumala oli Kristuksessa ja sovitti maailman itsensä kanssa eikä lukenut heille heidän rikkomuksiaan, ja hän uskoi meille sovituksen sanan” (2 Kor. 5:19).

Kuule, mitä hän sanoo! Koska meistä ei ollut sovittamaan syntejämme, koska me emme edes halunneet päästä sopuun Jumalan kanssa, Jumalan Poika tuli lihaan ja sovitti kaikki meidän syntimme. Meidän kapinaamme ja raivoomme Jumalan Poika vastasi tuomalla iankaikkisen rauhan. Huomaa, kuinka Jeesus ei ainoastaan halunnut antaa meille kaikkia syntejämme anteeksi, vaan hän suuressa rakkaudessaan myös toteutti tahtonsa antamalla aivan kaikkensa meidän edestämme! Vain tällä tavoin meidän oli mahdollista saada lapsen oikeus.

Sovituksen sana on ihmeellinen. Se kertoo meille, että täysin pyhä tuli suurimaksi syntiseksi, jotta me voisimme olla Jumalan kasvojen edessä synnittömiä. Se kertoo meille, että taivaallisesta kirkkaudessa asunut Kuningas kärsi helvetin kaikkein kauheimmat tuskat, jotta me saisimme helvetin kauhujen sijasta kokea iankaikkista taivaan iloa. Se vakuuttaa meille, että Jumala vaati itselleen meidän kuolemamme, jotta me saisimme elää.

Tämän tähden meille on tullut rauha Jumalan kanssa. Jokainen saa luottaa siihen, että Kristus vuodatti verensä juuri hänen puolestaan. Saat olla turvallisella mielellä, sillä kuinka Jumalan Poika tullessaan vanhurskaudessaan tuomitsisi sinut, kun hän on kuollut puolestasi? Jos Jumala sanoo sinulle, että syntisi ovat sovitettut, haluatko tehdä hänestä valehtelijan väittäen hänelle, että syntisi ovat painavimmat kuin Jeesuksen sovitusyö? Jumala on kärsinyt syntiesi rangaistukset. Hän on sovittanut ne kertakaikkisesti. Hän ei vaadi synneistä kaksinkertaista maksua, ensin itseltään ja sitten vielä sinulta. Ei ole mitään, millä voisit tehdä tyhjäksi Jumalan armon, jonka Kristus on jo hankkinut. Hän tietää kaikki syntisi – sekä menneet että tulevat – ja hän on sovittanut kaiken. Taivaan portit ovat apposen auki sinulle. Sovituksen sanaan luottaen liitymme Jumalan kansan ylistykseen: “Kuinka suloiset ovat vuorilla ilosanoman tuojan jalat, hänen, joka julistaa rauhaa, ilmoittaa hyvän sanoman, joka julistaa pelastusta” (Jes. 52:7).

*LAPSILLE**Maa alussa*

“Alussa loi Jumala taivaan ja maan.” Millainen maa oli aivan alussa? “Maa oli autio ja tyhjä, ja pimeys oli syvyyden päällä.” Maa oli autio, eli kaikki oli epäjärjestyksessä. Maa oli tyhjä, eli maan päällä ei ollut vielä mitään, mitä siellä nyt on.

“Ja pimeys oli syvyyden päällä.” Maan päällä oli aivan pimeää, siellä ei ollut minkäänlaista valoa. Maata kutsutaan syvyydeksi, sillä maa on kaukana Jumalan korkean taivaan alapuolella. Maa oli aivan alussa autio, tyhjä ja pimeä möhkäle, ja veden paljous peitti sen kokonaan; maa oli syvällä veden alla. Yksikään ihminen ei voi tietää, millaista se oli!

“Ja Jumalan Henki liikkui vetten päällä.” Tiedätkö mitä “liikkui” tässä tarkoittaa? Samalla tavoin kuin kana hautoo pesässä muniaan, jotta ne pysyisivät lämpiminä ja niistä voisi kuoriutua pikku untuvikkoja, oli myös Jumalan Henki vetten päällä. Miksi? Hän halusi luoda koko maan kauniiksi, täyteen kauniita asioita. Millaisia ihmeitä tapahtuikaan maan syvyyksissä!

Kasteessasi Jumalan Henki on tullut myös sinun luoksesi ja tehnyt sinut Jumalan lapseksi. Ja hän elää nyt sinussa ja haluaa tehdä sinusta hyvän ja hurskaan.

Rukous

Oi rakas Jumalan Henki! Olen vain pieni, siis puhdista sydämeni, jottei siellä asuisi kukaan muu kuin Jeesus yksin! Aamen.

LAPSILLE

Ensimmäinen päivä maan päällä

“Ja pimeys oli syvyyden päällä, ja Jumalan Henki liikkui vetten päällä” – “Ja Jumala sanoi: ‘Tulkoon valkeus’, ja valkeus tuli. Ja Jumala näki, että valkeus oli hyvä.” Me emme tiedä millainen valo tuo valkeus oli. Auringosta se ei tullut, koska aurinkoa ei vielä ollut.

“Ja Jumala erotti valkeuden pimeydestä.” Mitä tarkoittaa, että Jumala “erotti”? Jumala teki eron valkeuden ja pimeyden välille niin, että jonkin aikaa on valoisaa ja jonkin aikaa pimeää, kuten nykyäänkin on. “Ja Jumala kutsui valkeuden päiväksi ja pimeyden hän kutsui yöksi.” Nyt tiedät, mitä tällä tarkoitetaan.

“Ja tuli ehtoo, ja tuli aamu, ensimmäinen päivä.” Tiedätkö, mitä tässä tarkoitetaan “päivällä”? Tässä päivällä tarkoitetaan viikonpäivää kuten esimerkiksi sunnuntaita. Sunnuntai, tai mikä tahansa muu päivä, alkaa meillä yön pimeydessä ja jatkuu aamulla valkeudessa. Tällaisessa päivässä on kaksikymmentäneljä tuntia. Sellainen oli ensimmäinen päivä maan päällä. Mutta maa oli muutoin vielä autio ja tyhjä.

Nyt, kun aamulla herätessäsi näet valon, on kaunista. Silloin voit laulaa ja sanoa: “Kultainen aurinko, täynnä iloa ja riemua, tuo säteilläsi raikas, suloinen valosi meille. Olin makuulla, mutta nyt minä seison, olen virkeä ja iloinen, ja katselen taivasta.”

Rukous

Rakas Taivaan Isä, minä kiitän sinua siitä, että olet antanut minulle yön nukkumista varten ja päivän askareita varten. Pyydän sinua, olkoon yöt ja päivät sinun rakkaat enkelisi minun luonani! Aamen.

LAPSILLE

Joosef

Kun Maria oli palannut kotiin Nasaretiin Elisabetin luota, tuli hänen raskautensa ihmisten tietoon; mutta kukaan muu kuin hän itse sekä Sakarias ja Elisabet ei tiennyt, millainen tuo lapsi oli. Myöskään Joosef, Marian kihlattu, ei tiennyt. Voi, mitä Joosefin nyt tulisi ajatella Mariasta! Mutta hän oli hyväsydäminen mies. Hän ei halunnut syyttää poloista morsiantaan, viedä häntä oikeuden eteen eikä antaa häntä rangaistavaksi Israelin lakien mukaan. Sen sijaan hän halusi hylätä Marian salassa ja muuttaa muille seuduille.

Tällaisiin surullisiin ajatuksiin Joosef oli nukahtanut eräänä iltana.

Silloin, keskellä yötä, ilmestyi hänelle unessa Herran enkeli, joka sanoi hänelle: "Joosef, Daavidin poika, älä pelkää ottaa tykösi Mariaa, vaimoasi; sillä se, mikä hänessä on siinnyt, on Pyhästä Hengestä. Ja hän on synnyttävä pojan, ja sinun on annettava hänelle nimi Jeesus, sillä hän on vapahtava kansansa heidän synneistänsä. Tämä kaikki on tapahtunut, että kävisi toteen, minkä Herra on puhunut profeetan kautta, joka sanoo: 'Katso, neitsyt tulee raskaaksi ja synnyttää pojan, ja tälle on annettava nimi Immanuel.'"

Immanuel tarkoittaa suomeksi 'Jumala kanssamme'. Tuo Jeesuslapsi oli Jumala, joka tuli ihmiseksi meidän luoksemme.

Kun Joosef heräsi unestaan, hän teki, kuten Herran enkeli oli häntä käskenyt, ja otti vaimonsa Marian luokseen. Hän ei kuitenkaan yhtynyt Mariaan, ennen kuin heidän ensimmäinen poikansa, Jeesus, oli syntynyt.

Neljä sielua tiesi ja uskoi nyt, että Jeesus, Marian poika, oli profeettojen ennustama syntien kantaja ja maailman Vapahtaja. Nämä neljä olivat Maria, Elisabet, Sakarias ja Joosef. Pian heitä oli kuitenkin vielä enemmän.

Ja läpi vuosisatojen on Pyhä Henki evankeliumin kautta kutsunut ja valaissut monia sieluja, sekä pyhittänyt ja säilyttänyt heitä oikeassa uskossa, niin että he sanovat: "Herra Jeesus, Vapahtajani!" ja tulevat autuaiksi. Heihin kuulut sinäkin, lapseni, eikö vain?

Rukous

Oi, Herra Jeesus, sinä Jumalan Poika ja neitsyt Marian lapsi. Myös minä kutsun sinua rakkaaksi Vapahtajakseni, joka tekee minut autuaaksi synneistäni. Aamen

*Carl Manthey-Zorn, Lasset die Kindlein zu mir kommen,
suomentanut Annaliisa Keisala*

LAPSILLE

Johanneksen syntymä

Sitten Elisabet synnytti pojan. Elisabetin naapurit ja sukulaiset iloitsivat hänen kanssaan siitä, että Herra oli tehnyt hänelle niin suuren laupeuden.

Kahdeksantena päivänä he tulivat ympärileikkaamaan lasta ja tahtoivat antaa hänelle hänen isänsä mukaan nimen Sakarias. Mutta Elisabet sanoi: "Ei suinkaan, vaan hänen nimensä on oleva Johannes." Johannes merkitsee suomeksi 'Jumala on armollinen'.

Niin he sanoivat: "Eihän sinun suvussasi ole ketään, jolla on se nimi!" Ja he kysyivät Sakariaalta, mikä lapsen nimeksi annettaisiin. Sakarias kirjoitti tauluun: "Johannes on hänen nimensä." Ja kaikki ihmettelivät.

Silloin Sakarias pystyi jälleen puhumaan ja hän ylisti Jumalaa. Hän täytyi Pyhällä Hengellä ja ennusti sanoen: "Kiitetty olkoon Herra, Israelin Jumala, sillä hän on katsonut kansansa puoleen ja valmistanut sille lunastuksen ja kohottanut meille pelastuksen sarven palvelijansa Daavidin huoneesta – niin kuin hän on puhunut hamasta ikiajoista pyhään profeettainsa suun kautta – pelastukseksi vihollisistamme ja kaikkien niiden kädestä, jotka meitä vihaavat, tehdäkseen laupeuden meidän isillemme ja muistaakseen pyhän liittonsa, sen valan, jonka hän vannoi Aabrahamille, meidän isällemme, suodakseen meidän, vapahdettuina vihollistemme kädestä, pelkäämättä palvella häntä pyhydessä ja vanhurskaudessa hänen edessään kaikkina elinpäivinämme."

Ja sitten Sakarias katsahti Johannes-lapseen ja ennusti näin: "Ja sinä, lapsukainen, olet kutsuttava Korkeimman profeetaksi, sillä sinä olet käyvä Herran edellä valmistaaksesi hänen teitään, antaaksesi hänen kansalleen pelastuksen tuntemisen heidän syntiensä anteeksisaamisessa, meidän Jumalamme sydämellisen laupeuden tähden, jonka kautta meidän puoleemme katsoo aamun koitto korkeudesta, loistaen meille, jotka istumme pimeydessä ja kuoleman varjossa, ja ohjaten meidän jalkamme rauhan tielle."

Sakarias ennusti, että Johannes kulkisi Korkeimman profeetana Kristuksen, Vapahtajan, edellä, niin kuin aamurusko kulkee nousevan auringon edellä. Kristus on se aurinko, aamunkoitto korkeudes-

LAPSILLE

ta. Kristus on Vapahtaja ja tuo meille vapahduksen, kaikkein ensimmäisenä syntien anteeksiantamuksen.

Oi meidän Jumalamme hyväsydämyyttä! Me istumme syntien pimeydessä ja kuoleman mustissa varjoissa. Nyt meille loistaa todellinen taivaan aurinko! Jumalan ja meidän välillämme vallitsee rauha. Me uskomme Vapahtajaamme. Ja meidän jalkamme kulkevat rauhan teitä ikuisen rauhaan taivaassa.

Näin Jumala on pitänyt sanansa, jonka hän on puhunut profeettojensa kautta. Näin Jumala on pitänyt ikuisen liittonsa, jonka hän on vannonut Abrahamille: meidät on vapahdettu Jeesuksen Kristuksen kautta.

Antakoon Jumala meille nyt Pyhän Henkensä, että me ilolla ja pelotta palvelisimme häntä koko elämämme ajan pyhyudessa ja vanhurskaudessa, niin kuin hänelle on mieluisaa.

Kun naapurit ja sukulaiset kuulivat Sakariaan ennustavan kaiken tämän, valtasi pyhä pelko heidät. Ja tämä kertomus tuli tunnetuksi koko Juudean vuoristossa. Kaikki, jotka sen kuulivat, ottivat sen todesta, ja puhuivat keskenään: "Mitä luulevat tästä lapsesta tulevan?" Sillä Jumalan käsi oli hänen kanssaan.

Johannes-lapsi kasvoi ja vahvistui hengessä. Johanneksesta tuli rauhallinen, hyvin kasvatettu ja hänelle opetettiin Jumalan Sanaa, kunnes hänen oli määrä aloittaa julkinen työnsä profeettana ja saarnaajana Israelin kansan keskuudessa.

Rukous

Mitä voisoin nyt sanoa? Kiitän sinua, laupias Jumala, tästä kertomuksesta, jonka kautta näen sulaa autuasta taivaan valoa. Aamen.

Ristiinnaulittu Kristus – Raamatun keskus

Kun luet pyhää Raamattua, huomaat, että siitä yli kolme neljännestä on Vanhaa testamenttia ja vain vajaa neljännes Uutta testamenttia. Jeesuksesta ja hänen maanpäällisen elämänsä vaiheista puhutaan siis sivumäärän puolesta varsin vähän. Hänen ristiinnaulitsemisestaan puhutaan vielä vähemmän. Kuitenkin sanomme, että ristiinnaulittu Kristus on Raamatun keskus. Miksi näin uskomme ja opetamme?

Peruste asialle on lausuttu Hebrealaiskirjeessä: “Mahdotonta on, että härkäin ja kauristen veri voi ottaa pois syntejä — — — me olemme pyhitetyt Jeesuksen Kristuksen ruumiin uhrilla kerta kaikkiaan.” (Hebr. 10:4,10)

Vanhassa testamentissa oli ennustettu tulevasta Vapahtajasta. Hänen tuloaan ennakoivat monet uhrin. Tulevan Vapahtajan työstä profeetta Jesaja myös ennusti: “Hän on haavoitettu meidän rikkomustemme tähden, runneltu meidän pahain tekojemme tähden. Rangaistus oli hänen päällensä, että meillä rauha olisi, ja hänen haavainsa kautta me olemme paratut.” (Jes. 53:5)

Kun Vapahtaja kulki kohti Jerusalemiä, hän sanoi: “Ei Ihmisen Poikakaan tullut palveltavaksi, vaan palvelemaan ja antamaan henkensä lunnaiksi monen edestä.” (Matt. 20:28) Näin Jeesuksen maailmaan tulemisen tarkoitus oli nimenomaan se, että hän antoi itsensä ristillä kuolemaan meidän edestämme.

Ristiinnaulittu Kristus on Raamatun keskus siten, että hänen sovitushuhtissaan ovat täytetyt pitkän Vanhan liiton esikuvat. Ennustus hänen uhristaan ja sen tarkoituksesta oli Vanhan liiton uskovien turva, niin kuin Jesajan opetuksesta ja monen muun esimerkistä huomaamme. Luvattu Vapahtajan maailmaan tuleminen tapahtui juuri siinä tarkoituksessa, että hän kulkisi tien ristiinnaulittavaksi ja näin sovittaisi koko ihmiskunnan syntivelan.

Kun uskot ristiinnaulittuun Vapahtajaan omana Herranasi, toteutuu sinun osaltasi pyhän Raamatun tarkoitus. Tämän tarkoituksen ilmaisee apostoli Johannes evankeliuminsa lopulla: “Nämä ovat kirjoitetut, että te uskoisitte, että Jeesus on Kristus, Jumalan Poika, ja että teillä uskon kautta olisi elämä hänen nimessänään.” (Joh. 20:31)

Sydämen asennemuutos

ristin juurella

Kristuksen ristiinnaulitseminen on uskomme keskeinen tapahtuma. Samalla se on pyhä ja mielet valtaava asia. Se kulkee ikään kuin punaisena lankana läpi koko Raamatun. Se on siellä kuvattuna jokaisen uskovan silmien eteen. Ristin evankeliumi on kutsumunut meidät uskomaan ja kiinnittää jatkuvasti sydämemme siihen ainoaan vanhurskauteen, joka kelpaa Jumalan edessä. Se varjelee meidät teko-opin turmiolliselta vaikutukselta. Ristin sanoman varassa tähyämme lujassa ja riemullisessa toivossa taivaalliseen paratiisiin.

Jeesuksen ristiinnaulitseminen oli jo pelkästään inhimilliseltäkin kannalta järkyttävä tapahtuma.

Virren tekijä lausuu:

Ah, ken näitä katseleepi,

Rintaans' eikö löisi jo!

Aurinkokin pimeneepi,

Halkee kova kallio,

Sill' ei vaiva sellainen

Kenenkään kuin Jeesuksen!

VK -38 nro 50:5. Johann Qvirsfeld (1642-1686)

Jeesuksen ristiinnaulitseminen oli julkinen tapahtuma, kaikkien siellä olleitten vapaasti katseltavissa. Siellä ilmeni suurin mahdollinen tuska, kun Kristus kärsi koko maailman syntien tähden. Siellä tuli esille synnin pimeys, ihmisten raakuus ja tylyys, epäuskoisten iva ja pilkka sekä saatanan raivo. Siellä oli tyrmistyttävä näky, "jota näkemästä kaikki kasvonsa peittivät".

Kuitenkin ristiltä on loistanut sanomattoman kirkas valo moneen sydämeen, sillä siellä kärsi iankaikkinen Rakkaus meidän pahojen edestä. Tuskan keskellä Jeesus ei unohtanut äitiään, josta oli sanottu: "myös sinun sielusi lävitse on miekka käyvä" (Luuk. 2:35). Siellä Vapahtaja täynnä armah-tavaa rakkautta rukoi: "Isä, anna heille anteeksi, sillä he eivät tiedä, mitä he tekevät" (Luuk. 23:34). Jo siellä alkoi rukous käydä toteen. Siellä näet ryöväri kääntyi. Siellä pakanallinen upseeri kunnioitti tunnustuksellaan Jumalaa, kun hän lausui: "Totisesti tämä ihminen oli Jumalan Poika" (Mark. 15:39).

Sen jälkeen Jumalan sana on vetänyt lukemattoman määrän ihmisiä hengessä ristin juurelle löytämään syntien anteeksisaamisen ja rauhan. Ristin juurella epäuskoisista on tullut uskovia ja pilkkaajista palvojia. Kun ristin sanoma päästää ahdistuneen syntitaakoistaan, se samalla asettaa arvot uuteen järjestykseen. Ihmiskunnia, valta ja raha eivät ole mitään verrattuina edestämme vuotaneeseen Jumalan Pojan kalliiseen vereen ja sillä meille ostettuun taivasosuuteen. Maailmalliset riennot ovat ajanhukkaa ristin saarnan rinnalla. Turhamaisuutemme hävettää katsellessamme ristin häpeäpuulle ylennettyä kunnian Kuningasta alennuksensa syvimmissä tilassa.

Risti kutsuu kääntymykseen, uskoon ja rauhaan Jumalan kanssa. Se

antaa lujan perustan taivastoivollemme, sillä meitä ei ole lunastettu kullalla eikä hopealla, vaan Jumalan Pojan kalliilla verellä niin kuin virheettömän karitsan. Ristin sanoma kutsuu meitä arvioimaan arvomme uudelta pohjalta, nimittäin Jumalan sanasta ja evankeliumista käsin ja antamaan kunnian Jumalalle.

Kun seuraa lehdistöä ja muuta mediaa ja tapaa epäuskoisen maailman kivenkovia käsityksiä Jumalasta ja Raamatusta sekä muista kristilliseen uskontoon liittyvistä asioista, tulee mieleen kaksi kysymystä: Ovatko niiden esittäjät koskaan joutuneet pysäytetyiksi syntisinä ja rikkojina Jumalan lain eteen ja tunteneet Jumalan vihaa? Ovatko he milloinkaan käyneet sielusaan Jeesuksen ristin juurella? Samat kysymykset saamme esittää itsellemme, ettei uskonnollisuutemme olisi vain ulkonaista tai itsestä oman edun ja kunnian tavoittelua.

Tarvitsemme parannussaarnausta. Sen tulee viedä meidät omassatunnossamme Jumalan lain eteen kuulemaan: Olet rikkonut Jumalan tahdon. Olet ansainnut hänen iankaikkisen vihansa ja armottomuutensa. Lain saarnan tulee vaikuttaa meissä synnintuntoa, jossa huudahdamme: "Kuka pelastaa minut tästä kuoleman ruumiista!"

Se, jonka sydämeen on iskenyt lain tuomio, ei löydä itsestään puolustusta synneilleen. Hän ei myöskään omin avuin löydä tietä ulos tästä umpikujasta.

Parannussaarnassa on kuitenkin toinenkin osa. Se puhuu siitä, mitä Jumala on tehnyt pelastaakseen meidät onnettomasta tilastamme. Hän on rakastanut meitä ansiottomia syntisiä ja antanut ainoan Poikansa alttiiksi kuolemaan mei-

dän edestämme. Tämä ei ole lain saarna, vaan evankeliumia, ilosanomaa.

Parannussaarna vie meidät Jeesuksen ristin juurelle. "Katso, Jumalan Karitsa, joka ottaa pois maailman synnin". Niin häntä osoitti Johannes Kastaja, ja monet syntiset uskoivat ja kääntyivät ja panivat sielunsa turvan Jumalan Poikaan.

Siellä Kristuksen ristin juurella näemme iankaikkisen Rakkauden *meidän edestämme* ristiinnaulittuna, haavoitettuna ja verta vuotavana. Hänestä löydämme turvan sielullemme. Saamme lohdutuksen sydämelleemme. Pääsemme pakoon lain syytöksiä. Kristus julistaa meidät synneistämme päästetyiksi ja taivaskelpoisiksi. Hän lupaa meille tämän elämän jälkeen iankaikkisen elämän taivaan autuudessa. Autuuden ilo tulvii sydämeemme.

Tapautuu muutakin. Havaitsemme tullemme pyhälle paikalle. Monet epäuskoisen ihmisen turhat kysymykset ja pilkkaavat väittämät ovat siellä haihtuneet kuin tuhka tuuleen. Tunnuksamme Jeesuksesta: "Totisesti, tämä oli vanhurskas mies ja Jumalan Poika." Pilkan ja epäuskon sijaan tulee usko ja kiitollisuus.

*Näistä sinun vaivoistasi
Kiitän, Jeesus armias,
Kivuistasi, haavoistasi,
Katkerasta kuolostas,
Kannoit kuolon ahdistuksen,
Rikosteni rangaistuksen.
Sulle, Jeesus, iäisen
Annan siitä kiitoksen.*

(VK 1938 57:8)

Markku Särelä

Luther ja Raamattu

Jatkoa edelliseen numeroon

Pyhä Henki ja armonvälineet

Edellä ovat (Lutherin) tunnetut sanat: “Näissä suullista, ulkonaista sanaa koskevissa opinkohdissa on lujasti pidettävä kiinni siitä, että Jumala ei anna Henkeänsä tai armoansa kenellekään muuten kuin edeltävän sanan välityksellä ja myötä. Siten suojaudumme hurmahengiltä, jotka kerskuvat saaneensa Hengen ilman sanaa ja ennen sanaa ja jotka siksi mielensä mukaan arvostelevat, tulkitsevat ja venyttävät Raamattua ja suullista sanaa. Niin teki Müntzer, ja niin tekevät yhä tänä päivänä monet, jotka tahtovat tehdä tarkan eron hengen ja kirjaimen välillä, mutta eivät tiedä mitä puhuvat tai opettavat. Paaviuskin on näet pelkkää hurmahenkisyyttä, paavi kun kerskuu, että ‘kaikki lait ovat hänen sydämensä lippaassa’ ja että kaikki mitä hän kirkossaan päättää ja käskee on oleva henkeä ja oikeutta, vaikka se menee ohi Raamatun ja suullisen sanan ja on ristiriidassa sen kanssa. Tässä kaikessa vaikuttaa se vanha Perkele, se vanha käärme, joka teki jo Aadamista ja Eevastakin hurmahenkiä, kun johdatti heidät Jumalan ulkonaisesta sanasta hurmahenkisyyteen ja omiin mielipiteisiin.”¹

Tämä Tunnustuskirjojen kohta on joka suhteessa kuvaava. Luther, joka taistelee yksin armosta, yksin uskon kautta, yksinomaan Kristus -periaatteiden puolesta, taistelee kumpaakin vastustajaansa vastaan, paavia vastaan oikealla ja hurmahenkiä vastaan vasemmalla, sanan puolesta ihmisen omaa henkeä vastaan. Hän käsittelee nimenomaan rippiä eli synninpäästöä, mutta asettaa heti samalla tämän lausutun sanan Raamatun rinnalle ja näkee pääkohdan olevan siinä, että “Raamattua tai Apostolien suullista sanaa”² pidetään voimattomana ja asetetaan oma mielijohde sen rinnalle ja selitetään Raamatun sana toiseksi oman käsityksen mukaan.

Sama Luther, joka julistaa vanhurskauttamista yksin uskon kautta Kristuksen tähden ainoana pelastuksena paavikirkon teko-oppia vastaan oikealla sivustalla ja samoin hurmoskirkon teko-oppia vastaan vasemmalla sivustalla, puolustaa molempia vastaan auktoritatiivista sanaa, nimenomaan siten kuin sitä jatkuvasti käytetään puhtaana julistuksessa ja raamatunmukaisissa sakramenteissa. Tätä sanaa ei saa asettaa erilleen sanasta Kirjassa.

Tosin Kirkon takana on sen tehtävä, lähetyskäsky. Mutta tämä valtuutus on sidottu meille Raamatussa annettuun Apostolien ja Profeettojen sanaan, jolle perustalle Kirkko on rakennettu (Ef. 2:20; Joh. 17:20).

¹ Schmalkaldenin opinkohdat III, rippi. TK 1990, s. 275s.

² Samassa kohdassa.

³ W² V,245; WA 51,15,23ss.

⁴ W² IV,623; WA 5,557,30s.

⁵ W² III,411; WA 14,587,11-15.

Verrattakoon reformatoorisen raamattuperiaatteen tähän niin sanottuun autoritääriiseen puoleen vielä seuraavia todisteita: “Kristus Jeesus, Jumalan Poika, meidän Herramme, joka on antanut Apostoleille ja kaikille Jumalan Seurakunnan palvelijoille käskyn puhua ja saarnata, panee sanan heidän suuhunsa. Se on eri sana kuin sinun sanasi. Se on nimittäin Jumalan sana, joka on ikuinen ja pysyy iankaikkisesti. Se sanoo: Joka sen uskoo, tulee autuaaksi; joka taas ei sitä usko, se tuomitaan. Tällä sanalla on erilainen voima antaa syntejä anteeksi, mitä muutoin ei millään muulla sanalla ole.”³ Tässä on totta ilman ehtoja ja poikkeuksia: “”Me emme ole opettajia eikä meidän oman sanamme pidä opettaa, vaan suomme tulee palvella yksinomaan Jumalan sanaa.”⁴

Mitä Luther tarkoittaa tässä kiteytetyllä termillä “Jumalan sana”? Tavallisesti Luther tarkoittaa sillä evankeliumia, jossa Jumalan puhe saavuttaa päämääränsä, väliin myös lakia. Molemmat opit ovat hänelle raittiisti toisistaan erotettuina suhteessa toisiinsa. Kuitenkin Luther näkee koko Jumalan sanan aina yhteydessään eikä koskaan irrallisena.

Tarkattakoon esimerkiksi seuraavia Viidennen Mooseksen kirjan selityksiä:

“Mooses on pannut huomautuksensa yhteen, jotta voisi hylätä ihmisten tekemät lisäykset ja vääristelyt ja riippua kiinni Jumalan puhtaassa sanassa ja siinä yksinomaan. Hän ottaa ensiksi kehotuksensa esiin Baal-Beorin aivan lähellä olevasta esimerkistä, jonka palvonnan tähden Jumala tuhosi niin monia israelilaisia (4 Moos. 25:9), koskapa heidät tavattiin Jumalan sanan ulkopuolelta ihmisten keksimästä sanasta. Siten hän kylliksi osoittaa, ettei hän tahdo lisäävän kerrassaan mitään käskyihinsä.”⁵

Aivan samoin myös kaikki monet muut seuraavansisältöiset kohdat ovat tarkoitetut käsitettäväksi: “Ei näet ole mitään muuta keinoa eikä välinettä saada Pyhän Hengen lohdutusta ja voimaa, kuten olen niin usein Raamatusta käsin osoittanut ja myös itse kokenut. Sillä olen puoliksi oppinut tohtori, jotten kovin kerskuisi niihin yleviin henkiin verraten, jotka jo ajat sitten ovat yli koko Raamatun menneet pilviin ja asettaneet Pyhän Hengen siipiensä alle. Mutta sen kokemus on minulle liiankin usein näyttänyt, että jos perkele käy minuun käsiksi Raamatun ulkopuolella ja minä alan patikoida ajatuksillani kohti taivasta, niin hän saattaa minut siihen tilaan, etten tiedä, missä Jumala tai minä pysyisin. Siispä hän antaa tämän totuuden, jota hänen on määrä opettaa sydämissä, olla sidottuna sanaan, jotta panisimme järjen ja kaikki omat ajatukset ja tunteukset syrjään ja riippuisimme yksinomaan sanassa ja pitäisimme kiinni tästä ainoasta totuudesta. Sillä ainoastaan hän hallitsee kristillistä Kirkkoa loppuun asti.”⁶

Arvovalta ja sisältö

Lutherille on Raamatun arvovallan ylläpitäminen ainoa tie Raamatun sisällön, uskon Kristukseen ja vanhurskauttamisen pelastamiseksi kaksinkertaista hurmosrintamaa vastaan, jonka muodostavat paavilaiset oikealla kädellä ja sakramentti-intoilijat vasemmalla. Molemmat tekevät evankeliumista lain. He tekevät niin järkeään seuraten ja panevat Raamatun syrjään valetunnuksesta huolimatta. Näistä edellinen tapahtuu institutionaalisen järjen hyväksi, jälkimäinen institutionaalisuutta vastustavan järjen hyväksi.

Tämän voi tosin käsittää väärin, ikään kuin oikea usko Raamattuun voisi olla olemassa ennen uskoa. Asia on päinvastoin. Raamattu vaikuttaa ensiksi uskon. Tässä Raamattu ei tarkoita lähinnä luettua, vaan säännönmukaisesti saarnattua, siitä peräisin olevaa evankeliumia. Vertaa Lutherin sanaa: “Kun uskon (että Kristus on Jumalan Poika), niin uskon silloin, että Jumala on sanassaan totuudellinen eikä valehtele.”⁷

Tämä Kristus-usko ei vuorostaan ole mitään muuta kuin uskoa sanaan, lupukseen, joka pitää tämän Kristuksen uskomme kohteena. Ei ole olemassa mitään uskoa välittömään Kristukseen ennen sanaa, ei sen ulkopuolella eikä siitä sivussa. Vrt. Wittenbergin concordian lausumaa: “Sanan ulkopuolelta ja ilman sanaa emme tiedä mitään Kristuksesta, paljon sitäkin vähemmän hänen tarkoituksestaan.”⁸

Siten itse tämä usko ei siedä kajoamista Raamatun arvovaltaan, sillä sen pelastuksen perustus on Kristuksen ansio hänen auktoritatiivisessa sanassaan. Kuitenkin tähän on “puhujaj-Kristus” itse, jossa “Kristus-sisältönä” lepää.

Sen vuoksi Luther kirjoitti jo ohjelmakirjoituksessaan Kirkon babylonisesta vankeudesta 1520: “Pois se, pois se, että koko Paavalissa olisi yksi ainoakin sellainen piirto, jota koko yleisen kirkon ei tulisi seurata ja pitää.” Sen edellä hän lausuu: “Jos myöntäisimme, että jokin Paavalin kirje tai edes vain jokin minkä tahansa hänen kirjeensä kohta ei koskisi koko kirkkoa, niin silloin olisi koko Paavalin arvovalta mennyttä.”⁹

Lainattakoon jo tähän Lutherin kantaa, joka ei hänellä koskaan vankkunut: “Teologiassa on vain kuunneltava, uskottava ja säilytettävä sana voimassa. Jumala on totuudellinen siitä huolimatta, miten naurettavalta se, mitä Jumala sanassaan sanoo, voi järjestä tuntuakin.”¹⁰

“Ei ole mikään taito viisastella sellaisissa asioissa (kuten opissa Kolmiykeydestä) . Minäkin osaisin niin tehdä muiden tavoin, mutta Jumalan kiitos, olen saanut armon, etten halua kovasti väitellä, vaan kun tiedän, että se on Jumalan sana ja että Jumala on niin puhunut, en kysele enempää, miten se voi olla totta, vaan tyydyn vain Jumalan sanaan, sopikoon yhteen järjen kanssa tai olkoon sopimatta... Jos se on hänen sanansa, jonka hän on sanonut, niin jää turvallisesti sen varaan, hän ei valehtele eikä petä, vaikka et tietäisikään, kuinka ja milloin.”¹¹

“Puhun siitä Raamatun mukaan, joka on minulle varmempi kuin kaikki kokemus eikä minulle valehtele.”¹²

Raamattuperiaate Lutherin kehityksessä

Älkäämme jättäkö pidemmäksi aikaa syrjään historiallista puolta! Väittelyssä T. Eekin kanssa vuonna 1519 on jo ratkaisevaa vapaan tahdon ohella arvovalta ja kirkkokysymys eli onko Pyhä Raamattu ainoa opin arvovalta vai voiko sen lisäksi olla jotakin muutakin.

Pyhä Raamattu on, Luther muistuttaa, *verbum Dei infallibile*, Jumalan sana, joka ei kykene erehtymään, ja se on *ius divinum*, jumalallinen oikeus, jonka ohi ja yli Kristukseen ei saa uskoa.¹³ Luther painottaa vuonna 1519 oppineensa sovittamaan erehtymättömyyden (*infallibilitas*) ainoastaan Raamatun kanonisiin kirjoi-

hin, mutta alistamaan kaikki muut kirjoitukset tämän arvovallan alle.¹⁴ “Sen yhtäkin piirtoa ja kirjainta täytyy pitää korkeammassa arvossa kuin koko maailmaa ja sen edessä tulee vavista ja pelätä kuin itsensä Jumalan edessä.”¹⁵

Luther on oppinut tuntemaan Kirkon sanan ja “evankeliumin luomukseksi, vertaamattomasti sanaa vähäisemmäksi” kaikessa siinä, mitä se sanoo ja päättää¹⁶.

“Kirkko itse ei näet toimi oman tekonsa ja sanansa mukaan, vaan Jumalan sanan mukaan. Kirkko tietää hyvinkin erehtyvänsä ja joutuvansa muuttamaan ja korjailemaan erehdyksiään Jumalan sanan mukaan. Sana yksistään ei voi erehtyä.”¹⁷

“Vaikka joku olisikin sitä tai tuota mieltä ja hänen lisäksi vielä tuhat muuta ja kaikki pyhät opettajat, niin he eivät ole kerrassaan mitään edes yhtä ainoata Pyhän Raamatun lausumaa vastaan.”¹⁸

Traditiota ja välitöntä kirkon tai paavin arvovaltaa ei saa asettaa Raamatun lisäksi tai sitä vastaan!¹⁹ Tämä on tätä koskeva ensimmäinen ratkaisu, joka lankeaa keskelle reformaation esiin murtautumista ja säilyy Lutherilla.

Mutta myöskään mitään uutta ilmoitusta ei tule Raamatun oheen! Tämä on toinen ratkaisu.

Vastoin hyväksytyä ja tarpeellisten merkkien vahvistamaa sanaa ei pidä uskoa yhtäkään profeettaa: “Tässä luvussa (5 Moos. 13) hän puhuu jo käsillä olevasta Jumalan sanasta, joka on jo otettu vastaan ja tarpeellisilla merkeillä vahvistettu, kuten hän sanoo: ‘Te ette saa siihen mitään lisätä ettekä ottaa siitä mitään pois’ (4:2) ja jälleen (12:1): ‘Pitäkää Jumalan käskyt’ sekä ‘Kuulkaa hänen ääntensä’. Vastoin sellaista sanaa ei tule sallia yhtään profeettaa, vaikka he tekisivät tulvimalla merkkejä ja ihmeitä, ei edes taivaan enkeliä, kuten Paavali Galatalaiskirjeessä sanoo (1:8)”²⁰

Gal. 1:9:n johdosta Luther kirjoittaa: “Tämän heidän jumalattoman ja rienaavan oppinsa kumoamiseksi saat tästä erittäin selvän Raamatun sanan, taivaallisen ukonnuolen: Paavali muitta mutkitta tarttuu itseensä, taivaan enkeliin, koko maan opettajiin sekä mestareihin keihin hyvänsä ja panee koko parven pyhän Raamatun alaiseksi. Tämän kuningattaren tulee pysyä vallassa; kaikkien pitää

⁶ W² VIII,676 § 146; WA 46,57,27–58,2.

⁷ W² IX,1510; WA 20,784,25

⁸ W² XVII,2015; WA 30 II,564,12.

⁹ W² W XIX,19s.

¹⁰ WA 40,II,593,25s.

¹¹ W² XII,651; WA 41,274,1ss.

¹² W² X,623 § 64; WA 10 II,299,10s.

¹³ WA 2,288 ja 279, 23ss.

¹⁴ WA 2,626,34ss.

¹⁵ Raamattuperiaatteen kannalta tärkeästä kirjoitelmasta Kristuksen ehtoollisesta, Tunnustus, 1528. WA 26,450,4; W² XX,1040,§ 370.

¹⁶ Resolutions... Lipsiae disputatis 1519, WA 2,430,6; WA 6,560,36.

¹⁷ Auslegung des 11. Psalms 1530. W² V,1093, § 85; WA 31 I,423,23–26.

¹⁸ Eyn Freyheit des Sermons bestlichen Ablas und Gnad belangend 1518, WA 1,384,32ss.

¹⁹ Schmalkaldnin opinkohdat 2, IV; 3 VIII,32ss.

²⁰ 5 Moos:n johdosta vuodelta 1525. W² III,1476; WA 14,647,23–28.

häntä totella ja hänen valtaansa alistua. Meidän pitää olla – ei Raamatun mestareita, ei sen tuomareita eikä määrääjiä – vaan sen yksinkertaisia todistajia, oppilaita ja tunnustajia: olkoon sitten kysymys paavista tahi Lutherista tahi Augustinuksesta tahi Paavalista tahi taivaan enkeleistä, eikä kirkossa saa esittää eikä kuunnella muuta oppia kuin Jumalan puhdasta sanaa – muussa tapauksessa olkoot niin opettajat kuin kuulijatkin oppeineen kirotut!”²¹

Jos Jumala muuten ilmoittaisi jollekulle jotakin, mitä ei ole Raamatussa, esimerkiksi unessa tai näyssä, niin se ei voi enää perustaa oppia sen jälkeen, kun Jumala saattoi päätökseen puhumisensa Poikansa kautta (Hebr. 1:1). Mahdollisen kiusauksen tähden väärinkäytösten estämiseksi Luther kirjoittaa suuressa Ensimmäisen Mooseksen kirjan selityksessään 1 Moos. 37:9:n johdosta: “Olenpa tehnyt Herran Jumalan kanssa sopimuksenkin siitä, ettei hän lähettäisi minulle näkyjä eikä unia eikä edes enkeleitäkään. Minulle riittää se lahja, että minulla on Pyhä Raamattu, joka antaa runsain määrin riittävää opetusta kaikkeen, mikä on tarpeen sekä tätä että tulevaa elämää varten. Tähän lahjaan minä luotan ja tyydyn. Olen myös varma siitä, ettei se voi minua pettää.”²²

Tietoinen muodollinen periaate

Oloissamme on vallinnut vielä sama sokeus koko reformaatioon nähden, sokeus, joka tämän 1900-luvun alussa historismin seurauksena säilytettiin rationalismin ja sitten erityisesti jälleen saksalaisen tieteen niskoille. Sokeus vallitsee, jos haluamme tulkita väärin seuraavan: Luther toteuttaa Pyhän Hengen kautta Leipzigin väittelyssä Roomaa kohtaan ja kohta sen jälkeen ilmaantuneelle Roomasta vapautuneelle hurmosliikkeelle samalla tavoin periaatteellisen, tietoisin ja peruuttamattoman ratkaisun, kuin oli tuo niin sanotusta tornikokemuksesta esiin noussut ratkaisu. Silloin Room. 1:17:sta tuli hänelle selväksi, mikä vanhurskaus meidän vanhurskauttaa²³ ja kuinka laki ja evankeliumi tulee erottaa toisistaan²⁴. Tässä toisessa ratkaisussa, joka oli seurausta ensimmäisestä ja lankesi yhteen sen kanssa, Luther asettui Pyhän Hengen kautta kaikkea sellaista uskontoa vastaan, joka ei perustu Raamattuun, vaan joko ihmisen sisimmässä tai hänen ulkopuolellaan olevaan muuhun lähteeseen. Se on lopulta yksi ja sama asia, ja molemmat vastaavat teko-oppia. Luther tunnustautui niiden sijasta erehtymättömään Raamattuun autuaaksi tekevän uskon ainoana lähteenä ja normina.

Tätä moderni teologimaailma ei kuuntele mielellään, eivät myöskään ne, jotka kantavat luterilaista nimeä ja joiden viran tähden täytyy sitä innokkaammin vedota Lutheriin. Lutherin moitteet näet kohdistuvat heidän isä Schleiermacherilta perimäänsä koko minä-teologiaan lankeemuksena ja alkulankeemuksena ja paljastaa heidän uusimman lempilapsensa, Karl Barthin, ennen kuulumattoman dialektisen

²¹ W² IX,87; WA 40,I,120,17–25. Suom. s. 79.

²² W² II,1047 § 73; WA 44,246,11ss. Ks. suom. s. 241.

²³ W² XIV, 446s; WA 54,185,12ss.

²⁴ WA, TR, V. Nr. 5518.

²⁵ Auslegung über den Evangelisten Johannes. W² VIII, 32–36; WA 33,363–367

kaksiraiteisuuden epäsiikiöksi. Sitä välttämättömämpää on kuulla lisää suurta Luteria oikeassa yhteydessä.

Elämäntyönsä huipulla Luther muotoilee auktoritatiivisen Raamattu- ja muotoperiaatteen mitä perusteellisimmin esimerkiksi Johanneksen evankeliumin selityksessään vuosilta 1530–1532²⁵. Luettakoon siitä esimerkiksi Joh. 7:17 koskeva selitys: “Sitä vastoin sillä, joka haluaa toimia oman tahtonsa mukaan ja saarnata sitä, mikä hänestä tuntuu hyvältä ja mikä häntä miellyttää, on sulkeutunut tai vas eikä hän voi milloinkaan haistaa tai maistaa kipenäistäkään tai piirtoakaan siitä, millainen Raamatusta otettu lausuma tai sana on. He toki voivat pitää ääntä siitä ja ajatella voivansa parannella Pyhää Raamattua, mutta siitä ei tule mitään. Kun paavi ja hurmahenget mestaroivat Raamattua, Pyhä Henki ja Raamattu on heiltä suljettu. Toisin ei voi olla eikä tule olemaan, sillä Jumala sanoo: ‘Tätä yksinomaan teidän tulee kuulla’ (Matt. 17:5) eikä olla mestareita eikä määrätä hänelle tapaa, kohdetta tai määrää. Teidän ei pidä häntä arvostella tai olla rikkiviisaita siinä, miten hänen sanansa pitäisi ymmärtää, vaan koko maailman tulee olla hänelle alainen. ‘Muistakaa ja kuulkaa häntä; se on tahtoni. Jos te häntä kuulette, minä teen teistä opetuslapsia, jopa oikeita mestareita, että voitte minun sanastani käsin arvioida kaikkea oppia.’”

Luther jatkaa heti tämän jälkeen: “Kristitty haistaa kohta kaukaa, missä on Jumalan sana tai missä on ihmisoppia, kun saarnaaja puhuu itsestään. Hän näkee jo kaukaa, että lahkohenget puhuvat itsestään ja omasta päästään ja aisteistaan. He eivät pääse minua, tohtori Lutheria, pakoon, minä voin pian arvioida ja tuomita, onko heidän asiansa Jumalan sanaa vai ihmisoppia, sillä minä teen Jumalan tahdon, hänen, joka on lähettänyt Kristuksen [Joh. 7:17]. Minä olen kuullut vain Jumalan sanaa ja sanon: ‘Rakas Herra Kristus, haluan olla sinun opetuslapsesi ja uskon sinun sanaasi; panen silmäni kiinni ja jätän itseni sanasi vangiksi.’ Sen mukaan hän siis tekee minut vapaaksi kisälliksi, jopa hienoksi tohtoriksi ja opettajaksi, joka on Jumalan sanalla vangittu ja voin arvioida, ettei paavin, turkkilaisten, juutalaisten eikä sakramenttilaisten usko ole oikea. Heidän on kukistuttava, panen heidät kaikki jalkojeni alle ja minusta on tullut tuomari ja tohtori, joka tuomitsee oikein. Vaikkakin näet joku kerettiläinen aikansa pitää meteliä ja raivoaa, niin hänen täytyy kuitenkin lopuksi kukistua. Kristitty osaa erottaa opin opista ja voi sanoa: ‘Näin on Jumala sanonut; noin hän ei ole puhunut.’ Samoin: ‘Tämä on Jumalasta, tuo on perkeleestä.’ Sen tähden pyhä Paavali sanoo, että hengellinen ihminen, jolla on Jumalan sana, tutkistelee kaiken, vieläpä kaikki henget, mutta opettajat ja henget eivät voi häntä tutkistella (1 Kor. 2:15).”

Luther jatkaa: “Kristillinen Kirkko on tutkinut ja tuominut Areioksen, Pelagiuksen ja kaikki muut harhaoppiset, vieläpä työntänyt täynnä kerettiläisiä olevan meren helvetin syvyyteen Jumalan sanalla; ei kuitenkaan niin, että Kirkko olisi valtiatar Jumalan sanan yli, vaan niin, että se on mieltynyt Jumalan sanaan kuullakseen yksin Kristusta ja tehdäkseen hänen tahtonsa, joka on hänet lähettänyt ja ollakseen tämän Miehen ja hänen sanansa eli oppinsa opetuslapsi. Senpä vuoksi Kirkosta tulee kaikkien opettaja. Tämän sanan nojalla se on päättänyt, että tämä opi on oikea, mutta tuo väärä; samoin, että tämä on harhaoppinen eikä opeta

oikein. Vaikka voin erottaa, mikä oppi on Jumalasta tai mikä on peräisin ihmisistä, minulla kuitenkin ei ole valtaa vallita sanaa tai hylätä Jumalan sanaa. Vaan koska olen Jumalan opetuslapsi, niin minusta tulee opetuslapsen viralla mestari ihmissäädöksiin ja ihmisoppiin nähden, mutta ei Jumalan sanaan eikä Jumalaaan nähden.”

Vielä Luther sanoo: “Paavi kerskuu kristillisen Kirkon olevan Jumalan sanan yläpuolella. Ei, asia ei ole niin! Meidän on oltava oppilaita eikä meistä saa tulla mestareita, oppilas ei näet saa olla mestarinsa yläpuolella. Siksi Herra Kristus sanoo tässä: ‘Jos haluatte ymmärtää oikein minun oppini, niin ottakaa minut saarnaajaksenne, jonka Jumala on lähettänyt.’ Ikään kuin hän haluaisi sanoa: ‘Jos haluatte ymmärtää sanaani, niin siihen ette pääse olemalla rikkiviisaita, vaan näin: Ottakaa minut vastaan Jumalan lähettämänä saarnaajana, älkää kyselkää, kuinka sen voi ymmärtää, vaan koska Jumala on sen sanonut, olkaa vaiti ja tyytykää Jumalan tahtoon!’ Eikö maailmassakin tule tehdä niin kuin ruhtinas on käsenyt eikä sitä saa muuttaa? Sen sijaan tulee uskoa ruhtinaan kirjettä ja käskyä, kun hän kirjoittaa tai käskää jotakin kaupungille eikä siitä saa kiistellä. Samoin tapahtuu perheenisään nähden: Rengin ei pidä asettaa kyseenalaiseksi isännän sanaa eikä siitä kiistellä, vaan koska isäntä on niin sanonut, niin renki olkoon vaiti ja tehkään, mitä isäntä on käsenyt. Rengin tulee sanoa: Isäntä on niin käsenyt, sen vuoksi myös tapahtukoon isäntäni tahto. Tässä tulee tapahtua samoin. Herra Kristus on sanova: ‘Olen saarnaaja ja Jumala itse puhuu minun kauttani. On kysymyksessä hänen sanansa, minun oppini ei ole minun, vaan Jumalan, joka on sen minulle antanut. Sen tähden ajatella ja kuulkaa sitä, mitä minä puhun.’ Mutta he väittävät vastaan: ‘Ei niin. Pitäisikö Jumalan olla meille opettajana? Tulisiko meidän olla niin yksinkertaisia renkipoikia?’ Paratiisissakin halusimme olla viisaampia kuin Jumala itse. Sen tähden me lankesimme niin syvästi. No hyvä, tämä on siis kohdan merkitys: Sinun tulee tulla tuomariksi Jumalan sanasta käsin, mutta vain siten, että tottelet ja kuulet Jumalan sanaa ja teet hänen tahtonsa. Jos pitäydyt Jumalan sanaan, niin tulet arvioimaan kaikki opit ja näet, onko opetus Jumalan sanaa vai ei. Sillä niin on asia päätetty.”

Aivan toisin resonoivassa äänensävyssä puhuu jopa uusluterilaisuuden oikea siipi, kun esimerkiksi Elert kirjoittaa: “Sitä vastoin Kristus itse ei ole esittänyt vaatimusta, että hän olisi neitseestä syntynyt. Tämä ei sinänsä kerro mitään itse tosiasiaista... Mutta koska hän ei ole itse ottanut sitä esille, kysymys voi nyt kuulua vain, onko oppi neitseestäsyntymisestä tunnistettavissa yhteydessä sen opin kanssa, että Logos tuli lihaksi (sic!). Jos asia ei ole näin, niin se tosin pysyy evankeliumeissa. Mutta teologia voisi sen jättää sitten myös ratkaisemattomaksi.” (Sic!)²⁶

Jatkuu

W.M. Oesch, *Luthers Stellung zur Heiligen Schrift*. Suom. MS.
Markku Särelä

²⁶ Werner Elert, *Der christliche Glaube*, s. 378.

Ensimmäinen luomispäivä

1 Moos. 1:1–5: *Alussa loi Jumala taivaan ja maan. Ja maa oli autio ja tyhjä, ja pimeys oli syvyyden päällä, ja Jumalan Henki liikkui vetten päällä. Ja Jumala sanoi: "Tulkoon valkeus." Ja valkeus tuli. Ja Jumala näki, että valkeus oli hyvä; ja Jumala erotti valkeuden pimeydestä. Ja Jumala kutsui valkeuden päiväksi, ja pimeyden hän kutsui yöksi. Ja tuli ehtoo, ja tuli aamu, ensimmäinen päivä.*

Viime kerralla puhuimme asioista, jotka liittyvät alkuun, ennen kuin Jumala loi tämän näkyvän maailman. Nyt siirrymme ensimmäiseen päivään. Tässä yhteydessä on tarpeen ottaa esille myös eräitä yleisiä asioita, jotka liittyvät muidenkin päivien luomistekoihin.

Raamattu kertoo tämän nykyisen, näkyvän maailman luomisesta *ihmisen* kannalta, ei jonakin yleisteoreettisena asiana. Luomisteot ovat Jumalan tekoja, toteuttavat Jumalan tahtoa ja ovat luodut Jumalan alaisuuteen ja päätäntävaltaan. Tämä luotu, ajallinen maailma ei ole itsenäinen mekanismi, vaan tietyssä suhteessa tekijänsä, hänestä riippuvainen ja hänelle alistettu myös luomisen jälkeen.

Kun tarkastelemme luomiskertomuksen yksityiskohtia ja sen päättymistä kuudentena päivänä ihmisen luomiseen, havaitsemme kaikessa tarkoituksenmukaisuuden. Kaikki on paitsi Jumalan silmissä sangen hyvää, myös ihmiselle hyvää sekä saumattomasti toimivaa. Jumala on hyvä ja rakastava luomaansa ihmistä kohtaan. Luomisen järjestyksessä edellinen vaihe mahdollistaa seuraavan vaiheen alkaen jo veden ja maa-aineen ja niiden ainesosien luomisesta, joita ilman ei voisi olla elämää eikä muutakaan näkyvää.

Raamattu välittää meille Jumala-keskeisen eli teosentrisen maailmankuvan. Raamatun tarkoituksena ei ole opettaa meille jotakin tiettyä tähän maailmaan niveltävää tämänpuoleista maailmankuvaa, vaan se puhuu ihmisille, joiden Jumala-suhteesta on kysymys, ja puhuu tähän maailmaan liittyvistä asioista ilmiönä eli fenomeneina ja tapahtumina. Raamattua ei ole kirjoitettu suppeaa erikoissanastoa käyttävää eliittiporukkaa varten, vaan kaikille ihmisille. Siksi se ei ole vaikeaselkoista luettavaa ja silti se on luonteensa ja tarkoituksensa puolesta oikeata ja paikkansapitävää.

Esimerkkinä ilmiöihin perustuvasta kerronnasta voidaan mainita kaksi erilaista asiaa. Raamattu puhuu auringon laskusta ja noususta. Maan päällä elävän ihmisen kannalta katsoen aurinko nousee ja laskee horisontissa. Niinhän Yliopiston toimittama Almanakkakin puhuu, ja sikäli kuin tiedän, jokapäiväisessä puheessa jopa kaikki tiedemiehetkin puhuvat sillä tavoin. Toinen esimerkki on Egyptin noitien ihmeet. Raamattu kertoo niistä sellaisina ilmiönä, kuin ihmiset ne kokivat. Kerronnan tarkoituksena ei ole väittää, että ne olivat todellisia. Raamattu tuntee väärät eli valheelliset ihmeet. Kristityn ei pidä niitä seurata, vaikka ne tuntuisivat hänestä aidoilta, vaan Herra käskee pysymään sanassaan (5 Moos. 13:1–4, 2 Tess.

2:10²⁷). Kun hän niin tekee, hänen ei tarvitse olla nokkelaälyinen eikä paljon tietävä selviytyäkseen. Uskollisuus sanalle riittää. Väärien ihmeitten petosta meidän ei tarvitse pystyä havaitsemaan, kunhan havaitsemme väärän opin ja kartamme sitä.²⁸

Valheellisten ilmiöiden kuvauksesta ei saa kuitenkaan tehdä vääriä johtopäätöksiä. Niiden vastakohtana on nimittäin todellisia ihmeitä, kuten Kristuksen ylösnousemus, jonka Raamattu osoittaa tapahtuneen todellisuudessa eikä opetuslasten pettävässä mielikuvituksessa. Siitä Jeesus sanoi: “Katsokaa minun käsiäni ja jalkojani ja nähkää, että minä itse tässä olen. Kosketelkaa minua ja katsokaa, sillä ei hengellä ole lihaa eikä luita, niin kuin te näette minulla olevan.” (Luuk. 24:39). Tuomaalle Jeesus sanoi: “Ojenna sormesi tänne ja katso minun käsiäni, ja ojenna kätesi ja pistä se minun kylkeeni, äläkä ole epäuskoinen, vaan uskovainen” (Joh. 20:27).

Kun Raamattu kuvaa luonnonilmiöitä normaalin kansankielen sanoin ja käsittein, meidän ei pidä niiden nojalla väittää Raamatun edustavan jotakin kummallista maailmankuvaa.

Raamatun ensimmäinen jae kertoo lyhyesti taivaan ja maan luomisen, mutta sitten toisessa jakeessa Mooses siirtyy kerronnassaan katselemaan tapahtumia erityisesti maapallon kannalta; tuleehan siitä ihmisen koti. Maa on autio ja tyhjä, veden peittämä ja pimeä. Se on kuitenkin Jumalan kaitselmuksen alainen, sillä Pyhä Henki liikkuu vetten päällä.

Tämä antaa rinnastuksen eli jossakin suhteessa samankaltaisen seikan myös uuden maailman luomiseen. Kasteessa pimeyden lapsi syntyy Jumalan ja valon lapseksi Pyhän Hengen vaikuttaman uskon kautta. Uudestisyntyminen on samaa kuin uudeksi luominen. Siinä syntyy hengellinen elämä, jonka Jumala on tarkoittanut jatkumaan siihen uuteen maailmaan, missä vanhurskaus asuu.

Tämäntapaiset rinnastukset eli jonkin asteiset yhtäläisyydet eivät ole ennustuksia tulevasta eivätkä sellaisia esikuvia, jotka odottavat täyttymystään. Se sama Luoja, joka loi tämän ajallisen maailman, toimii uuden maailman luomisessakin joissakin suhteissa samalla tavalla. Molemmissa hänellä on luomisvälineenä Sana, ja mitä ihmiseen tulee, uusi maailma tulee esiin vedestä Hengen synnyttämänä.

Valoa ei ollut ilman Jumalan luovaa sanaa. “Pimeys oli syvyyden päällä.” Tästä asiasta Raamattu on ottanut kaksi kuvaa hengellisiin asioihin. Pimeys on kuva langenneen ihmisen syntitilasta. Jeesus sanoi kerran: “Jos siis se valo, joka sinussa on, on pimeyttä, kuinka suuri onkaan pimeys!” (Matt. 6:23). Raamattu sanoo pahojen enkeleitten rangaistuksen paikkaa syvyydeksi. Apostoli Pietari kirjoittaa: “Sillä ei Jumala säästänyt enkeleitä, jotka syntiä tekivät, vaan syöksi heidät syvyyteen, pimeyden kuuluihin, ja hylkäsi heidät tuomiota varten säilytettäväksi” (1 Piet. 2:4). Pimeys ja syvyys toisessa jakeessa eivät tarkoita sitä, mitä ne nyt hengellisesti kuvaavat. Pimeys oli silloin valon puutetta, ja syvyys kantavan perustuksen puuttumista. Rangaistuksen paikkana pimeys ja syvyys kuvaavat täydellistä eroa Jumalasta ja hänen autuudestaan, äärimmäistä etäisyyttä valon lähteestä ja Jumalan sanan nostavasta ja pelastavasta voimasta.

On positiivisia asioita ja negatiivisia asioita. Ensimmäisenä päivänä puuttui yhtä ja toista, koska luomistyö oli kesken. Sen keskeneräisyys ei kuitenkaan ollut

hääriötekijä, varsinkin kun elävää luomakuntaa ei vielä ollut. Mutta kuudennen päivän jälkeen kaikki oli valmista, ja Jumala antoi luomistyöstään arvioinnin: “Katso, se oli sängen hyvä” (1:31).

Mutta heti kun synti tuli maailmaan, maailmaa kohtasi katastrofi. Siihen tuli paljon puutteita. Tuli synti, vanhurskauden ja kuuliaisuuden puute. Tuli kuolema, elämän puute. Tulivat pelko, synnytyskivut ja raadanta, rauhan, levon ja onnen puute. Tulivat epäjumalat ja epäusko, oikean jumalanpelon, jumalantuntemisen ja uskon puute. Tulivat harhat, puhtaana Jumalan sanan ja oikean tiedon puute. Tuli veljesviha ja kateus, rakkauden puute. Nyt ei ole vain keskeneräisiä, pian täydentyviä asioita, vaan sellaisia puutteita, jotka ovat syntiä tai siitä johtuvia.

Luomiskertomus vaikenee siitä, millaisessa tilassa näkyvä taivas oli alussa, kun se oli luotu. Se ei ole tässä kiinnostuksen kohde. Maasta sen sijaan sanotaan, että se oli autio ja tyhjä sekä veden peittämä, siis kuin sikiö kohdussa.²⁹

Jumala oli luonut enkelivallat niin, että ne olivat valmiina Jumalan kaitsemuksen alueella hallitsemaan näkyvästä maailmaa heti, kun se syntyy.

Siihen maailmaan, missä enkelit ovat Jumalan kasvojen edessä, ei kuulu aika. Jumala hoitaa täällä ajassa enkelien välityksellä kaitsemuksensa asioita. Täällä enkelit kykenevät liikkumaan ajassa, ilmestymään ihmishahmossa, jopa vierailemaan. Jeesus sanoo lasten enkeleistä: “Heidän enkelinsä taivaissa näkevät aina minun Isäni kasvot, joka on taivaissa” (Matt. 18:10). He ovat siis samanaikaisesti taivaissa ja maan päällä, iankaikkisuudessa ja ajassa. Siten enkeleitä Jumala ei ole luonut ajassa, ei siis osana kuuden luomispäivän työtä, vaan siitä erillään. Tunustamme Nikaian uskontunnustuksessa uskomme “näkyväisten ja näkymättömäin Luojaan”. “Näkyväiset” ovat tähän aikaan kuuluvia, “näkymättömät” eivät ole tätä aionia eli tätä maailmanaikaa.

Kun Jumala luo jotakin uutta, hän ei tarvitse siihen edeltävää materiaa tai aikaisempaa elämää. Niinpä Jumala loi taivaan ja maan tyhjästä pelkällä sanallaan kutsuen olemaan ikään kuin jo olevana sellaista, mitä ei aikaisemmin ollut. Aabraham uskoi Jumalaan, joka “kutsuu olemattomat ikään kuin olevina” (Room. 4:17).

²⁷ 5 Moos. 13:1–4 “Jos teidän keskuuteenne ilmestyy profeetta tai unennäkijä ja lupaa sinulle jonkun tunnusteen tai ihmeen, ja jos sitten todellakin tapahtuu se tunnusteko tai ihme, josta hän puhui sinulle sanoen: ‘Lähtekäämme seuraamaan muita jumalia, joita te ette tunne, ja palvelkaamme niitä’, niin älä kuuntele sen profetaan puhetta tai sitä unennäkijää, sillä Herra, teidän Jumalanne, ainoastaan koettelee teitä tietääksensä, rakastatteko Herraa, teidän Jumalanne, kaikesta sydämeistäne ja kaikesta sielustanne. Seuratkaa Herraa, teidän Jumalanne, häntä pelätäkää ja pitäkää hänen käskynsä, häntä kuulkaa, häntä palvelkaa ja hänessä kiinni riippukaa.” 2 Tess. 2:9–10: “Tuo, jonka tulemus tapahtuu saatanan vaikutuksesta valheen kaikella voimalla ja tunnusteoilla ja ihmeillä ja kaikilla vääryyden viettelyksillä niille, jotka joutuvat kadotukseen, sen tähden etteivät ottaneet vastaan rakkautta totuuteen, voidaksensa pelastua.

²⁸ Mainittakoon sivumennen pakanoiden “ihmeestä”, kun kristinuskko levisi voimalla pakanamaailmaan ja pakanat halusivat estää sen voittokulkua. Niinpä he esittelivät omaa ihmettään, kun pakanallisen temppelein ovet avautuivat muka itsestään, – todellisuudessa höyryn avulla, jonka käytön salat heidän pappinsa tunsivat

²⁹ Luther käsittää maan olleen märkä, liejuinen ja jäsentymätön. Kun kuitenkin tiedämme, että maan uumenissa on korkea lämpötila, on vaikeata ajatella, että maa olisi ollut läpeensä kuin vetistä liejuja.

Luominen kertoo Jumalan sanan uutta luovasta voimasta. Jumala loi sanalla. Jumalan luova sana ei ole tyhjä, vaan se sisältää ajatuksen ja suunnitelman luomiskohteen olemuksesta, rakenteesta, ominaisuuksista, ulkomuodosta, kokonaisuudesta ja yksityiskohdista sekä suhteesta Jumalaan ja muihin luotuihin. Tämä sana, ajatus, suunnitelma ja sen toteutus eivät ikään kuin kimpoa takaisin, kun sana on kohteensa synnyttänyt, vaan luomissana jää ylläpitävänä kohteeseensa.

Sama sana, joka luo, pitää myös yllä. Hebrealaiskirjeessä sanotaan Pojasta, että hän on maailman luonut ja kantaa maailmankaikkeutta voimansa sanalla eli sanalla, jossa on hänen voimansa (Hebr. 1:3). Jumala ei ole vetäytynyt pois luomastaan maailmasta, vaan luomissana kantaa sitä ensimmäisestä luomis-päivästä eteenpäin maailman loppuun asti.

Sanan ylläpitävä läsnäolo on viimeinen selityspenaksi kaikelle olevalle Jumalan luomassa maailmassa. Niinpä tuo luomisväline yhä ”todistaa”, ”puhuu”, ”julistaa”, ”ilmoittaa” luomiskohteissaan. ”Taivaat julistavat Jumalan kunniaa, taivaanvahvuus ilmoittaa hänen kättensä tekoja. Päivä sanoo päivälle, ja yö ilmoittaa yölle. Se ei ole puhetta, se ei ole kieltä, jonka ääni ei kuuluisi.” (Ps. 19:2–4). Tämä on totta materiaasta, elottomasta luonnosta, mutta myös elollisesta luonnosta ja varsinkin ihmisestä ja hänestä erityisesti omantunnon todistuksen kannalta (Room. 1:19–20, 2:14–15³⁰). Vaikka ihmisellä ei ole ilman ulkopuolelta tulevaa opetusta käsitystä evankeliumista, joka on annettu vasta luomisen ja lankeemuksen jälkeen, hänellä on käsitys yleisestä siveyslaista, jonka Jumala kirjoitti luomisessa sydämeen. Se oli osa sitä luomissanaa, jolla ihminen luotiin. Se on edelleen ihmisessä, vaikkakin syntiturmeluksen hämärtämänä. Siksi ihminen ei voi puolustaa itseään, kun hän tekee vastoin tätä Jumalan ilmoitusta. Room. 1:20: ”Sillä hänen näkymätön olemuksensa, hänen iankaikkinen voimansa ja jumalallisuutensa, ovat, kun niitä hänen teoissansa tarkataan, maailman luomisesta asti nähtävinä, niin etteivät he voi millään itseänsä puolustaa.” Jumalan kieltäessään ja muuta syntiä tehdessään ihminen itse asiassa tekee vastoin omaa luomisolemustaan ja myös korkeata luomiskunniensa.

Eräs seikka on vielä huomattava, kun puhumme Jumalan sanan ylläpitävästä ominaisuudesta ja siitä, miten luomissanalla on siihen kuuluvat asiat asetetut toteutumaan. Luomissana sitoo luomakunnan tietynlaiseen sille asetettuun ”kurssiin”. Mutta tämä ei tarkoita sitä, että Jumala olisi sitonut itsensä siihen, niin ettei hän niin halutessaan voisi toimia toisin ja tehdä ihmeitä. Varsinaisen ihmeen olemukseen kuuluu, että se tapahtuu ohi alussa lausutun luomissanan ja siihen nojautuvien luonnonlakien. Me ihmiset olemme sidotut luomisjärjestyksiin, Jumala sen

³⁰ Room. 1:19–20: ”Sen tähden että se, mikä Jumalasta voidaan tietää, on ilmeistä heidän keskuudessaan; sillä Jumala on sen heille ilmoittanut. Sillä hänen näkymätön olemuksensa, hänen iankaikkinen voimansa ja jumalallisuutensa, ovat, kun niitä hänen teoissansa tarkataan, maailman luomisesta asti nähtävinä, niin etteivät he voi millään itseänsä puolustaa.” Room. 2:14–15: ”Sillä kun pakanat, joilla ei lakia ole, luonnostansa tekevät, mitä laki vaatii, niin he, vaikka heillä ei lakia ole, ovat itse itsellensä laki ja osoittavat, että lain teot ovat kirjoitetut heidän sydämiinsä, kun heidän omatuntonsa myötätodistaa ja heidän ajatuksensa keskenään syyttävät tai myös puolustavat heitä.”

sijaan on suvereeni ja voi toimia niiden ohii. Suvereenisuudessaan Jumala ei kuitenkaan muuta armolupauksiaan ja armonjärjestystä tai peru niitä, vaan hän pysyy vanhurskaana ja totuudellisena, sillä hänessä ei ole vääryyttä eikä valhetta eikä hän voi itseänsä kieltää (2 Tim. 2:13).

Maan ollessa pimeä Jumala sanoi: "Tulkoon valkeus"! Valo siirtää pimeyden syrjään. Jumala, joka on iankaikkinen Valo, ei itse tarvinnut valoa. Hän loi sen tulevia tekojaan varten. Valo on elämälle välttämätöntä. Jumala katsoi tekoaan ja "näki, että valkeus oli hyvä". Valo oli hyvä Jumalan sille tarkoittamaan tehtävään. Raamattu ei mainitse tämän alkuvalon lähdettä. Emme edes tiedä, oliko sillä jokin erityinen lähde, mistä se ilmaantui Maahan. Valo ei tarvinnut pitkiä valovuosia voidakseen valaista Maata, vaan se oli Maassa valon luomishetkestä lähtien Jumalan sanan voimasta riippumatta siitä, kuinka etäällä sen lähteet olivat. Valon nopeudesta, jonka se tarvitsisi loitonna olevista taivaankappaleista Maan päälle, ei voi laskea maailmankaikkeuden ikää. Jokaisen luomistyönsä kohdalla Jumala loi valmista, niin että oli täysi-ikäisiä kasveja ja eläimiä sekä aikuiset ihmiset. Niinpä tähyestäessämme taivaalle emme näe syntyviä tähtiä, vaan jo olemassa olevia. Jumala ei sanallaan luonut ainoastaan taivaankappaleita vaan myös niistä maahan asti ulottuvan valon.

Valaisevat taivaankappaleet mainitaan vasta neljäntenä päivänä. Kuitenkaan ensimmäisen päivän valo ei ollut joka taholta tulevaa jatkuvaa yleisvaloa, koska heti alkoi yön ja päivän vaihtelu. Meidän on hyvä pitää sydämellämme Herran sana: "Keneenkä siis te vertaatte minut, jonka kaltainen minä olisin, sanoo Pyhä. Nostakaa silmäne korkeuteen ja katsokaa: kuka on nämä luonut? Hän, joka johdattaa esiin niitten joukot täysilukuisina, joka nimeltä kutsuu ne kaikki; suuri on hänen voimansa ja valtansa hänen väkensä: ei yksikään jää häneltä pois." (Jes. 40:25–26.)

Maailman olemassaolon ensimmäinen päivä alkoi siis illasta eli pimeästä ja päättyi valoisan ajan loppuun, niin kuin tämän maailman yö on päättyvä Kristuksen tulon aamunkoittoon, jonka kirkkaus ei kuitenkaan koskaan sammu. On huomattava, että ajatustavastamme poiketen vuorokausi alkoi pimeästä illan tultua ja päättyi illan tuloon. Tätä puhetapaa juutalaiset noudattivat myös Jeesuksen aikana. Vieläkin he ajattelevat, että vuorokausi päättyy auringon laskiessa. Siihen perustuvat mm. sapatissäädökset.

Ensimmäisen päivän reaalisia asioita, iltaa ja aamua, hyväksi käyttäen Raamattu kuvaa meille tämän maailmanajan viimeistä aikaa yönä ja Kristuksen toista tulemusta päivänkoittona.

Kun laskemme seitsemännestä päivästä eli sapatista taaksepäin maailman ensimmäinen päivä oli sunnuntai, kuten myös Kristuksen ylösnousemuksen päivä, joka on uuden, hengellisen maailman alku. Kristuksen ylösnousemukselle perustuu uuden eli hengellisen ja taivaallisen maailman luominen. Tähän uuteen aikaan uskovat ovat heränneet jo uudestisyntymisessä. Se jatkuu täydellisenä ja keskeytymättömänä taivaan iankaikkisessa kirkkaudessa. Sillä on alkunsa, mutta ei loppua.

Se, että vuorokausivaihtelu alkoi jo ensimmäisestä päivästä, voi selittyä maan pyörimisliikkeestä ja valon tulosta tietyltä suunnalta. Raamattu ei kuitenkaan sitä sano. Se voi olla asialle luonnollinen selitys, mutta sen ei kuitenkaan välttämättä

tarvitse olla oikea selitys, Jumala kun voi kaikkivaltiuudessaan tehdä asioita toisin kuin me aavistammekaan. Maa on kokenut luomisen jälkeen yhtä ja toista katastrofaalista, niin ettei kaikki ole nyt niin kuin alussa. Emme varmuudella tiedä, miten kaikki oli aluksi. Emme olleet sitä havainnoimassa.

Mitä tarkoittaa, että Jumala erotti valkeuden pimeydestä? Yksinkertaisinta on käsittää asia siten, että kummallakin oli oma aikansa. Oli yö ja oli päivä. Jumala antoi niille nämä nimet. Jumala puhui, käytti sanaa ja loi käsitteitä. Ehtoo aloitti yön ja aamu päivän. Näistä kahdesta vuorokauden osasta muodostui ensimmäinen päivä. Siten sille maailmalle, mihin Jumala loi elämän, oli valmiiksi asetettu yön ja päivän rytmi, toiminnan ja levon aika. Se, että Jumalan sana lyhyessä kerronnassaan mainitsee tämänkin seikan, kertoo asian suuresta ajallisesta merkityksestä koko luomakunnalle ja myös ihmiselle. Myös se osa luontoa, jossa ei ole elämää, toimii vuorokausivaihtelun mukana. Yöllä usein esimerkiksi tuuli hiljenee. Tämä kaikki kertoo myös siitä, että Jumala on järjestyksen Jumala. Jumalan luomisteot eivät kerro vain siitä, mikä on ihmisille ja luonnolle hyvää, vaan samalla siitä, millainen Jumala on ja millaiseen ympäristöön hän on hyvytydessään asettanut ihmisen ja koko luonnon.

Jumala näki, että valkeus oli hyvä. Kun Jumala katseli tekojansa, ne olivat hyviä hänen silmissänsä. Ne vastasivat tarkasti hänen ajatustaan ja tarkoitustaan. Ne eivät olleet sellaisia kuin langenneen ihmisen teot, jotka toivat maailmaan kuoleman sekä jatkuvaa huokausta, tuskaa ja kurjuutta ja mahdollistivat saatanan raivon Kristusta ja hänen Kirkkoaan kohtaan. Tämän Raamattu kertoo meidän ihmisten tähden, että uskoisimme, ettei täällä maailmassa vallitsevaan pahaan ole syyllinen Jumala, vaan perkele ja syntiin langennut ihmissuku.

Luotu valo sai nimensä siitä valkeudesta, jossa Jumala on. Luotu valo on vertauskuva Jumalan kirkkaudesta. Jumala on varsinainen valon lähde.

Kunkin päivän tapahtumien jälkeen Raamattu sanoo: ”Tuli ehtoo ja tuli aamu, ensimmäinen, toinen jne. päivä.” Se on lyhyt kooste kustakin luomispäivästä. Hebreassa ei ole eri verbimuotoa menneille tapahtumille, vaan se käyttää samaa menneen ajan muotoa imperfektistä, perfektistä ja pluskvamperfektistä. Lukijan tulee muista seikoista päätellä, mitä aikamuotoa suomessa kulloinkin tulee käyttää. Suomeksi sanoisimme: Niin ehtoosta ja aamusta oli tullut yksi päivä.

Ensimmäisestä päivästä Raamattu käyttää alkukielessä sanaa ”yksi”, ei sanaa ”ensimmäinen”, koska silloin ei vielä ollut muuta päivää mihin verrata.

Uskonpuhdistaja Martti Luther kiinnittää huomiota siihen, että luomiskertomus ei ole kuvaannollista puhetta, vaan että se kertoo todellisista asioista. Hän kirjoittaa: ”Onhan niin, että hän (Mooses) ei tahdo antaa meille opetusta vertauskuvallisista luoduista ja vertauskuvallisesta maailmasta, vaan olemassa olevista luoduista ja nähtävästä, aistittavasta maailmasta. Tästä syystä hän puhuuikin asioista niiden oikeilla nimillä, toisin sanoen puhuu päivästä ja ehtoosta sen mukaisesti kuin meillä on tapana, ilman mitään vertauskuvallisuutta.”³¹ Ovathan siinä vesi, maa, aurinko, kuu, tähdet, kasvit, eläimet ja ihminen ilman vertauskuvaa sitä, mitä sanat sanovat. Sen perusteella Luther tulee siihen tulokseen, että luomispäivät olivat tavallisia päiviä³². Teemme väkivaltaa tekstille, jos tulkitsemme siinä toisin sanan ”päivä”.

Itse asiassa tässä kohden näkyy, onko Raamattu selittäjälle, teologille tai lukijalle, todellinen arvovalta, vai ajaako sen ohi järki, tutkimus, tiede, maailman käsitykset tai jokin muu. Joku on jopa vedonnut toisenlaisen käsityksensä tueksi Hesekielin kirjan 28. lukuun kuitenkin tarkemmin selittämättä, miten se voisi puoltaa käsitystä, että luomispäivä olisi pitkä ajanjakso.¹

Kyseisessä luvussa kerrotaan Tyyron mahtavasta kuninkaasta ja hänen historiansa nivotaan rinnakkaisilmiönä joko Aadamin (Hirschberger Bibel) tai ehkä paremminkin Lusiferin historiaan, jonka ilmennys kuningas on Jumalan tahdon vastustamisessa ja korskassaan. Lusiferhan oli se enkeliruhtinas, josta tuli perkele. Kumpikaan rinnakkaisilmiö ei pakota sanalle ”päivä” tässäkin merkitykseksi pitkää aikakautta. Adam näet luotiin yhtenä päivänä ja enkelit Lusifer mukaan lukien ajan ulkopuolella. Tyyron kuningas taas luotiin (*bara*) kuninkaaksi hänen valtaistuimelle noustessaan², mikä tapahtui tietynä päivänä.

Selitysohjeellisesti ei ole oikein antaa luomispäivälle tekstiyhteydestä poikkeavaa merkitystä, vaikka sana ”päivä” muualla Raamatussa esiintyisi missä merkityksessä tahansa. Tekstiyhteys on määräävä.

Heprean *jom* (päivä) sanalla on aivan yleisesti joko merkityksenä yksi tavallinen päivä tai päivä yön vastakohtana. Puhuttaessa kuninkaiden hallitusajasta Raamattu käyttää päivä -sanaa monikossa: sen ja sen kuninkaan ”päivinä”. ”Herran päivä” taas on oma erikoiskäsitteensä. Se voi yhteydestä riippuen tarkoittaa lopullisen ratkaisun päivää esimerkiksi sodassa tai Herran toimittamaa koston päivää tai lopullista tuomiopäivää. Se voi merkitä myös Kristuksen julkisen toiminnan aikaa. ”Herran päivä” tarkoittaa yleisimmin yhtä tiettyä päivää, jolloin jokin enustettu asia toteutuu. Luomiskertomuksessa sen sijaan on kysymyksessä päivät, jotka muodostuvat illasta ja aamusta, ja joiden rytmiin luonto asetetaan ja ihminen luodaan. Luomisessa maailma ei alkanut elää kuvaannollisen päivän rytmissä, vaan aivan tavallisessa päivärytmissä.

Jos jollekin Raamatun sanalle annetaan tekstiyhteydestä piittaamatta jokin mikä tahansa Raamatussa muualla esiintyvä merkitys, mitään selkeätä ja varmaa oppia ei voi olla olemassa. Raamatun selityksessä ei päde iskusana: voihan sen niinkin ymmärtää. Selitys ei saa olla tekstiyhteyden vastainen. Tämä on terve ja oikea luterilainen periaate eikä sitä vastaan saa asettaa sitä toista tärkeätä periaatetta, että Raamattua on selitettävä Raamatulla.

Seuraavaksi otamme esille toisen luomispäivän.

Markku Särelä

³¹ Ensimmäisen Mooseksen kirjan selitys 1–7, s. 12.

³² Kun Franz Pieper ja Carl Manthey-Zorn sanovat luomispäivien olleen kaksikymmentäneljäntuntisia, he tarkoittavat sillä juuri sitä, että ne olivat tavallisten meidän päiviemme kaltaisia, yhden vuorokauden mittaisia eivätkä ajanjaksoja

³³ Anssi Simojoki, Jumalan sanan kysymyksiä, Pyhäkön Lamppu 3/2011.

³⁴ Paul E. Kretzmann, Popular Commentary, Hes. 28:13:n johdosta. Kretzmannin Kommentaarisarja löytyy myös internetistä: <http://www.kretzmannproject.org/>

Leikkaan omenapuita

Puutarhassani kasvaa nuoria omenapuita, jotka itse olen istuttanut. Yritän hoitaa niitä niin hyvin kuin mahdollista. Sain hyviä neuvoja vanhalta puutarhurilta. Niinpä viime kesänä aloin muotoilla puita. Jotta puu tuottaisi paljon hedelmiä eivätkä sen oksat repeilisi sadon painosta, eivät oksat saa olla liian terävässä kulmassa runkoon nähden. Puun nuoret oksat pitää taivuttaa mahdollisimman vaakasuoraan asentoon. Silloin oksa ja puun runko ovat lähes suorassa kulmassa. Minun puideni oksat kurkottelivat kesällä suoraan taivasta kohti. Sellaiset puut eivät kuki eivätkä tee hedelmiä. Niinpä aloin taivutella oksia. Laitoin pyöreitä kiiviä verkkoon ja ripustin ne oksille. Nuoret oksat taipuivatkin helposti.

Kevättalvella on oikea aika leikata omenapuita. Lyhennän nuoria oksia ja poistan osan kokonaan. Leikkausta tehdäkseen astuin puun juurelle ja katsoin ylös. Katseeni pysähtyi – pystysuora runko ja alastomat vaakasuorat oksat. Sehän on risti! Ilman ristiä ei puu tuota hedelmää. Maailman runsaimman sadon on kantanut ja kantaa edelleen Jeesuksen risti Golgatalla. Siitä puusta me saamme – emme vain yhden kesän satoa - vaan iankaikkisen elämän sadon.

“Minä olen viinipuu, te olette oksat”, sanoo Jeesus. Jeesus tahtoo, että mekin kannamme runsaan sadon: “Minä olen totinen viinipuu, ja minun Isäni on viinitarhuri. Jokaisen oksan minussa, joka ei kannata hedelmää, hän karsii pois; ja jokaisen, joka kantaa hedelmää, hän puhdistaa, että se kantaisi runsaamman hedelmän.”

Leikkaan puitani talvella, kun ne vielä nukkuvat. Jos leikkaisin niitä keväällä, ne vuotaisivat kuiviin. Minun pitää tietää tarkoin, mikä on puilleni hyväksi. Kun Jumala kasvattaa ja puhdistaa minua, että tuottaisin hedelmää hänen valtakunnassaan, hän tietää, miten ja milloin hän sen tekee. Minusta se joskus tuntuu vaikealta ja raskaalta. Vaikeroin, etten kestä sitä. Kysyn, tahtooko hän karsia minut pois. Mutta kun katson ristiä, muistan että Jumala rakastaa minua niin paljon, että hän antoi ainoan Poikansa. Hän tietää, mikä on minulle parhaaksi.

Mummi

Janoinen maa

*Olen janoinen maa,
karu ja kuivuuttani uurteille halkeillut.
Ei juokse minussa elämän virtaa,
ei välky, ei pulppua lähde.
Armoton aurinko paahtaa.*

*Anna sataa sanan pisaroita
tähän kuumaan hiekkaan,
juota niin, etten enää janoa.
Anna sataa, vesien tulvia.
Kukkivat aavikkoruusut.*

Nimim. Pisara
Puun juurella

Minä se olen

Joh. 18:1-28

Kun Jeesus oli tämän puhunut, lähti hän pois opetuslastensa kanssa Kedronin puron tuolle puolelle; siellä oli puutarha, johon hän meni opetuslapsinensa. Mutta myös Juudas, joka hänet kavalsi, tiesi sen paikan, koska Jeesus ja hänen opetuslapsensa usein olivat kokoontuneet sinne. Niin Juudas otti sotilasjoukon sekä ylipappien ja fariseusten palvelijoita ja tuli sinne soihdut ja lamput ja aseet mukanaan.

Silloin Jeesus, joka tiesi kaiken, mikä oli häntä kohtaava, astui esiin ja sanoi heille: "Ketä te etsitte?" He vastasivat hänelle: "Jeesusta, Nasaretilaista." Jeesus sanoi heille: "Minä se olen." Ja Juudas, joka hänet kavalsi, seisoi myös heidän kanssaan. Kun hän siis sanoi heille: "Minä se olen", peräytyivät he ja kaatuivat maahan. Niin hän taas kysyi heiltä: "Ketä te etsitte?" He sanoivat: "Jeesusta, Nasaretilaista." Jeesus vastasi: "Minä-hän sanoin teille, että minä se olen. Jos te siis minua etsitte, niin antakaa näiden mennä"; että se sana kävisi toteen, jonka hän oli sanonut: "En minä ole kadottanut ketään niistä, jotka sinä olet minulle antanut."

Niin Simon Pietari, jolla oli miekka, veti sen ja iski ylimmäisen papin palvelijaa ja sivalsi häneltä pois oikean korvan; ja palvelijan nimi oli Malkus. Niin Jeesus sanoi Pietarille: "Pistä miekkasi tuppeen. Enkö minä joisi sitä maljaa, jonka Isä on minulle antanut?" Niin sotilasjoukko ja päällikkö ja juutalaisten palvelijat ottivat Jeesuksen kiinni ja sitoivat hänet ja veivät ensin Hannaan luo, sillä hän oli Kaifaan appi, ja Kaifas oli sinä vuonna ylimmäisenä pappina. Ja Kaifas oli se, joka neuvottelussa oli juutalaisille sanonut: "On hyödyllistä, että yksi ihminen kuolee kansan edestä."

Ja Jeesusta seurasi Simon Pietari ja eräs toinen opetuslapsi. Tämä opetuslapsi oli ylimmäisen papin tuttava ja meni Jeesuksen kanssa sisälle ylimmäisen papin kartanoon. Mutta Pietari seisoi portilla ulkona. Niin se toinen opetuslapsi, joka oli ylimmäisen papin tuttava, meni ulos ja puhutelti portinvartijatarta ja toi Pietarin sisälle. Niin palvelijatar, joka vartioi porttia, sanoi Pietarille: "Etkö sinäkin ole tuon miehen opetuslapsia?" Hän sanoi: "En ole." Mutta palvelijat ja käskyläiset olivat tehneet hiilivalkean, koska oli kylmä, ja seisoiivat ja lämmittelivät. Ja myös Pietari seisoi heidän kanssaan lämmittelemässä.

Niin ylimmäinen pappi kysyi Jeesukselta hänen opetuslapsistaan ja opistaan. Jeesus vastasi hänelle: "Minä olen julkisesti puhunut maailmalle; minä olen aina opettanut synagoogissa ja pyhäkössä, joihin kaikki juutalaiset kokoontuvat, enkä ole salassa puhunut mitään. Miksi minulta kysyt? Kysy niiltä, jotka ovat kuulleet, mitä minä olen heille puhunut; katso, he tietävät, mitä minä olen sanonut." Mutta kun Jeesus oli tämän sanonut,

antoi eräs palvelija, joka seisoi vieressä, hänelle korvapuustin sanoen: "Niinkö sinä vastaat ylimmäiselle papille?" Jeesus vastasi hänelle: "Jos minä pahasti puhuin, niin näytä toteen, että se on paha; mutta jos minä puhuin oikein, miksi minua lyöt?"

Niin Hannas lähetti hänet sidottuna ylimmäisen papin Kaifaan luo. Mutta Simon Pietari seisoi lämmittelemässä. Niin he sanoivat hänelle: "Etkö sinäkin ole hänen opetuslapsiaan?" Hän kielsi ja sanoi: "En ole." Silloin eräs ylimmäisen papin palvelijoista, sen sukulainen, jolta Pietari oli sivaltanut korvan pois, sanoi: "Enkö minä nähnyt sinua puutarhassa hänen kanssaan?" Niin Pietari taas kielsi, ja samassa lauloi kukko.

Tämä numero

Lehtemme tässä numerossa puhumme useissa artikkeleissa Kristuksen kärsimyksestä ja kuolemasta. Haluamme keskittyä tähän pyhimmän uskomme hiljentävään, siihen kutsuvaan ja sitä rakentavaan aiheeseen. Apostoli Paavalin tavoin haluamme julistaa Kristusta ristiinnaulittuna. Seuraavassa numerossa käsittelemme erityisesti Kristuksen ruumiillista ylösnousemusta, Vapahtajamme suurta voittoa ja sen merkitystä.

Viime numerosta jatkuu Luther ja Raamattu -artikkelisarja. Sen kirjoittajana on jo autuuteen päässyt prof. W.M. Oesch Saksasta. Tämä artikkelisarja antaa todella monipuolisen kuvan uskonpuhdistajan uskosta Pyhään Raamattuun Jumalan sanana. Sen pariin kannattaa lehtemme lukijoiden palata silloin tällöin. Kristitty tarvitsee myös syvällistä Jumalan sanan opetusta, sekä sen myönteistä puolta että vastaansanojien kumoamista.

Artikkeli, joka koskee ensimmäistä luomispäivää, liittyy osana laajempaan kokonaisuuteen, nimittäin Pyhän Raamatun kuvaukseen luomisesta kuutena päivänä. Näistä asioista epäuskoinen maailma ei halua tietää mitään. Kristityn sen sijaan on tarpeen olla varsinkin nykyaikana selvillä siitä, mitä Jumala on asiasta sanonut. Lyhyestä kertomuksesta paljastuu yllättäviäkin asioita, kun sen selviin sanoihin pitäydytään. Näissäkin asioissa on torjuttava vastaansanojien väitteitä. Perusasetelma on selkeä. Sen lausuu Job: "Mutta kysypä eläimiltä, niin ne opettavat sinua, ja taivaan linnuilta, niin ne ilmoittavat sinulle; tahi tutkistele maata, niin se opettaa sinua, ja meren kalat kertovat sinulle. Kuka kaikista näistä ei tietäisi, että Herran käsi on tämän tehnyt... Jumalalla on viisaus ja voima, hänellä neuvo ja ymmärrys." (Job. 12:7-9,13.)

Luterilainen sisältää raamatunkertomuksia lapsille. Pienten lasten vanhemmat voivat lukea niitä ääneen lapsilleen. On hyvä, jos lapset oppivat keskittyneesti kuuntelemaan.

Nuorten kirjoituksia laativat etupäässä nuoret teologimme. Onhan heille uskovan nuoren maailma itsekin lähellä.

Yritämme toimittaa lehteämme siten, että siinä olisi yksinkertaista uskoon kutsuvaa ja siinä vahvistavaa aineistoa kaikille sekä sen ohella syventävää, ehkä joillekuille hieman vaikeahkoakin tekstiä, josta kuitenkin keskittyen voi löytää tärkeitä eväitä uskon tiellä.

Luterilainen toivottaa kaikille lukijoilleen siunattua Kristuksen kärsimyksen, kuoleman ja ylösnousemuksen suurta juhlaa!

Markku Särelä

Tunnustuksellinen Luterilainen Kirkko

Toimintatietoja

Haapamäki ti 3.4. klo 13.

Helsinki, Fabianinkatu 13 A 1: *Jumalanpalvelukset* joka sunnuntai klo 11. HPE 15.4. ja 27.5. *Pyhäkoulu* su 22.4., 6.5. ja 20.5. klo 10.15. *Raamattutunti* joka torstai klo 19. *Nuorten aikuisten illat* aina parittomien viikkojen perjantaina klo 18. Huhti- ja toukokuun iltojen päivämäärät ovat 13.4., 27.4., 11.5. ja 25.5.

Hämeenlinna, Saaristenkatu 22. *Jumalanpalvelus* su 15.4. klo 16. (HPE) ja 13.5. klo 14.

Joensuu *Jumalanpalvelus* (HPE) to 12.4. ja ke 23.5. klo 18

Jyväskylä. *Jumalanpalvelukset*: Marttalassa, Yliopistonkatu 11, toinen kerros: la 21.4. klo: 16:00 ja la 12.5. klo 16. *Raamattutunnit* maanantaisin klo 18.30 Keisaloilla Emännäntie 10 K 14 (EB). Tiedustelut past. Edward Brockwell, Tyypäläntie 8 C 19 Brockwell puh. 050 – 4331100 ja sähköposti ebrockwe@gmail.com.

Kihniö *Jumalanpalvelus* (HPE) pe 13.4. klo 12.

Kokkola *Jumalanpalvelus* (HPE) pe 13.4. klo 18.

Kuusankoski, Kettumäentie 2: *Jumalanpalvelus* su 6.5. (HPE) klo 14.

Kyyjärvi Martti Lehtolalla ke 4.4. klo 13.

Lahti, Rajakatu 7: *Jumalanpalvelukset* sunnuntaisin klo 10 paitsi 8.4. klo 11. HPE 8.4. ja 6.5. *Raamattutunti* ke 11.4., 9.5. ja 30.5. klo 17.

Pori, Marttala, Valtakatu 7. *Jumalanpalvelus* la 14.4. (HPE) ja 26.5. (HPE) klo 17.

Siitama *Jumalanpalvelus* joka sunnuntai aikavälillä 6.5. – 30.9. klo 11. Poikkeus: juhannuspäivänä la 23.6. on kon-

firmaatio klo 11. Su 24.6. ei ole jumalanpalvelusta.

Tampere, Marttala, Hämeenpuisto 39 A. *Jumalanpalvelukset* pitkäperjantaina 6.4. klo 14, su 22.4. klo 14 ja 29.4. klo 14. Sen jälkeen Siitamajalla joka sunnuntai klo 11 29.9. asti. *Raamattutunti* 15.4. klo 14 Rouhuilla Nuottakalliontie 6, Ylöjärvi. 1.

Turku, Vähä-Hämeenkatu 12. *Jumalanpalvelus* la 21.4. (HPE) klo 16. Helatorstain juhla to 17.5. alkaen klo 1

Tyrnävä: *Jumalanpalvelus* (HPE) pe 25.5. klo 15.30.

Vaasa, Marttala, Kirjastonkuja, *Jumalanpalvelus* (HPE) 14.4. ja 26.5. klo 11
Äänekoski. *Jumalanpalvelus* su 22.04 klo 13:00 Kumpumäent. 100.

Muulla pyyntöjen ja sopimuksen mukaan. Kaikki sydämellisesti tervetulleita!

Siitamajan leirit:

Nuorten päivät ja esirippikoulu 18.-20.5.
Rippikoulu 10.-23.6. Konfirmaatio la 23.6. klo 11.

Lasten raamattuleiri 12.-17.6.

Aikuisten raamattuleiri 3.-8.7.

Pääsiäisjuhla Lahdessa Rajakatu 7 pääsiäisenä 8.4. jumalanpalvelus ja HPE klo 11, päiväjuhla 13.30.

Yhteystiedot:

Pastori Kimmo Närhi,
Rajakatu 7, 15100 Lahti,
puh. 03-7823097, 040-7567659,
Sähköposti:
kimmo.narhi@luterilainen.com
Pastori Edward Brockwell,
Tyypäläntie 8 C 19, JYVÄSKYLÄ.
Puh. 050-4331100 ja sähköposti
ebrockwe@gmail.com
STLK:n verkkosivut:

www.luterilainen.com

Sisällys:

Jumalan ajalliset ja iankaikkiset lupaukset, Martti Luther.....	54
Evankeliumi ei ole tästä maailmasta, MS.....	55
Kristus oli kuuliainen hamaan ristin kuolemaan asti, MS.....	56
Kaksi uhraajaa, isä Aabraham ja Isä Jumala, VH.....	58
Ehtoollinen ja Kristuksen uhri, KN.....	60
Israelin uhrijumalanpalvelus esikuvallinen ennustus Jeesuksen kärsimyksestä ja kuolemasta, MB	62
“Heitän syntini Hänen päällensä”, EB.....	64
Kaste ja Kristuksen kuolema ja ylösnousemus, MS.....	66
Jumalan sana, GS.....	67
Pakanuudesta kristinuskoon kääntyneiden voimallinen todistus, GS.....	68
Mitä, jos nuorta pelottaa kuolema, MB.....	70
Mitä Kristuksen kärsimys sanoo nuorille? VH.....	71
Kristuksen kärsimyksen ja kuoleman tarkoitus, EB.....	72
Kristus kuoli jumalattomien edestä, MS.....	74
Sovituksen sana, MB.....	75
Lapsille, CMZ.....	76—80
Ristiinnaulittu Kristus – Raamatun keskus, KN.....	81
Sydämen asennemuutos ristin juurella, MS.....	82
Luther ja Raamattu, Oesch/MS jatkoa.....	84
Ensimmäinen luomispäivä, MS.....	91
Leikkaan omenapuita, Mummi.....	98
Janoinen maa, Pisara.....	99
Minä se olen, Joh. 18:1-28.....	100
Ilmoituksia ja toimintatietoja.....	102—103
Kansi: Ristillä, Kimmo Pälikkö	

Seurakuntien tilinumeroita: Tampere: FI74 5700 0220 0405 23

Helsinki: FI75 1270 3000 0189 73. **Luterilainen -lehti :** FI15 8000 1700 3033 09

Kirkkokunta: 1) FI86 2205 1800 0215 59. Pyydetään merkitsemään viitenumerot seuraavasti: kotimaan työ 70302, ulkolähetys 75006, opintorahasto 75103, lahjoitukset Luterilaiselle 54108. **2)** Tilit/ kirjamyynti FI44 8000 1801 4770 85.

Luterilainen-lehti ilmestyy joka toinen kuukausi, kaksi kaksoisnumeroa.

Julkaisija: Suomen Tunnustuksellinen Luterilainen Kirkko.

Tilaushinta 2012: Kotimaassa 25 e vuosikerta, ulkomaille 35 e

Toimitus: Päätoimittaja: Markku Särelä, Siitamaja 36, 35300 ORIVESI

puh. 040-5200579. Sähköposti markku.sarela@kolumbus.fi

Taitto, kuvitus: Kimmo Pälikkö.

Tilaukset, osoitteenmuutokset yms. os.:

Luterilainen c/o Leena Särelä, Ullanmäentie 11 A 11, 02750 Espoo.

Sähköposti: leena.sarela@luukku.com

Luterilainen-lehden pankkitilin numero (tilausmaksut): FI15 8000 1700 3033 09

Kirkon internet-sivut: www.luterilainen.com

Hinta 4 euroa.

Oriveden Sanomalehti